

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
FAKULTA EKONOMICKÁ

Bakalářská práce

Podniky a podnikání v regionálním rozvoji

Business and Entrepreneurship in Regional Development

Šárka Šampalíková

Cheb 2015

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: Šárka ŠAMPALÍKOVÁ
Osobní číslo: K12B0168P
Studijní program: B6208 Ekonomika a management
Studijní obor: Podniková ekonomika a management
Název tématu: Podniky a podnikání v regionálním rozvoji
Zadávací katedra: Katedra podnikové ekonomiky a managementu

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

1. Charakterizujte z různých hledisek vybraný region nebo mikroregion a jeho hlavní silné i slabé stránky.
2. Popište situaci podniků i podnikatelů ve vybraném regionu nebo mikroregionu z pohledu jejich vlivu na regionální rozvoj.
3. Zhodnoťte podporu podnikání v daném regionu či mikroregionu z různých aspektů.
4. Analyzujte hlavní nedostatky bránící rozvoji podniků či podnikání v daném regionu či mikroregionu.
5. Vyhodnoťte provedenou analýzu a doporučte případná opatření ke zlepšení stávající situace.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: 40 - 60 stran

Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

- **BARROW, Colin.** *Základy drobného podnikání.* Praha: Grada Publishing, 1996. ISBN 80-7169-232-8.
- **JEŽKOVÁ, Renáta, JEŽEK, Jiří.** *Podnikanie a jeho komunálna a regionálna podpora.* Bratislava: Eurokodex, 2011. ISBN 978-80-89447-47-3.
- **KISLINGEROVÁ, Eva.** *Podnik v časech krize.* Praha: Grada Publishing, 2009. ISBN 978-80-247-3136-0.
- **KISLINGEROVÁ, Eva a kol.** *Nová ekonomika - nové príležitosti.* Praha: C. H. Beck, 2011. ISBN 978-80-7400-403-2.
- **SRPOVÁ, Jitka, ŘEHOŘ, Václav a kol.** *Základy podnikání.* Praha: Grada Publishing, 2010. ISBN 978-80-247-3339-5.

Vedoucí bakalářské práce:

Dr. Ing. Jiří Hofman

Katedra podnikové ekonomiky a managementu

Datum zadání bakalářské práce: 25. října 2014

Termín odevzdání bakalářské práce: 24. dubna 2015

Doc. Dr. Ing. Miroslav Plevný
děkan

Doc. Ing. Emil Vacík, Ph.D.
vedoucí katedry

V Chebu dne 25. října 2014

Čestné prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

„Podniky a podnikání v regionálním rozvoji“

vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucího bakalářské práce za použití pramenů uvedených v bibliografii.

V Chebu dne.....

.....

Podpis autora

Poděkování

V první řadě bych ráda poděkovala svému vedoucímu bakalářské práce, panu Dr. Ing. Jiřímu Hofmanovi, za jeho ochotu, přístup a podnětné rady při průběhu zpracování bakalářské práce. V další řadě děkuji všem zaměstnancům podniků za poskytnutí cenných informací. A také veliké díky patří Ing. Jitce Šurkalové za pomoc při zpracování dotačního projektu.

Obsah

Úvod.....	8
1 Podnikání, nezaměstnanost a regionální politika	9
1.1 Podniky a podnikání	9
1.2 Nezaměstnanost	10
1.2.1 Frikční nezaměstnanost.....	10
1.2.2 Strukturální nezaměstnanost.....	11
1.2.3 Cyklická nezaměstnanost.....	11
1.2.4 Dobrovolná nezaměstnanost.....	11
1.2.5 Přirozená míra nezaměstnanosti	11
1.3 Regionální politika a podpora podnikání.....	11
1.3.1 Strategie a nástroje na podporu místního a regionálního rozvoje.....	13
1.3.2 Podpora podnikání od státních organizací	16
1.3.3 Podpora podnikání v Evropské unii a České republice	16
2 Charakteristika Ústeckého kraje, jeho silné a slabé stránky	17
2.1 Historie a popis Ústeckého kraje	17
2.1.1 Území.....	18
2.1.2 Demografický vývoj	19
2.1.3 Ekonomika	20
2.1.4 Školství	21
2.1.5 Zdravotnictví.....	22
2.1.6 Cestovní ruch	22
2.1.7 Stav životního prostředí	24
2.1.8 Život v Ústeckém kraji	25
2.2 Nezaměstnanost v Ústeckém kraji.....	26
2.2.1 Příčiny nezaměstnanosti	26
2.2.2 Řešení problému nezaměstnanosti.....	27
2.3 SWOT analýza.....	29
2.3.1 Silné stránky	29
2.3.2 Slabé stránky.....	30
2.3.3 Příležitosti	30
2.3.4 Hrozby	31
3 Vliv podniků na regionální rozvoj Ústeckého kraje	31
3.1 Nejúspěšnější odvětví v Ústeckém kraji.....	31
3.1.1 Chemický průmysl.....	32
3.1.2 Těžební průmysl	33

3.1.3 Zemědělství.....	35
3.2 Vybraný dotační projekt IPRM pro Chomutov	36
3.2.1 IPRM Chomutov 2007-2013 Areál bývalých kasáren.....	37
3.2.2 Komplex dílčích staveb v rámci projektu	39
3.2.3 Dotace projektu.....	41
3.2.3 Zhodnocení projektu	42
3.3 Regionální operační program Severozápad	43
3.4 Ekonomika a podnikání v číslech	43
4 Zhodnocení podpory podnikání	46
5 Analýza hlavních nedostatků Ústeckého kraje	47
6 Vyhodnocení analýzy a případná doporučení.....	48
Závěr	50
Seznam tabulek	51
Seznam obrázků.....	51
Seznam grafů	51
Seznam zkratk	52
Seznam použité literatury	53

Úvod

Z názvu této bakalářské práce můžeme vybrat dva pojmy, které tuto práci charakterizují. Jsou to podnikání a region. Oba tyto pojmy se navzájem doplňují. Jeden bez druhého nemůže být. Úroveň podnikání ovlivňuje „tvář regionu“, to jak ho vnímá široká veřejnost. Na druhé straně region ovlivňuje podnikání. Podle toho jak vypadá region, jaké má nerostné bohatství, průmysl nebo jaká je tam politická situace, se přizpůsobuje podnikání. Na základě úrovně obou těchto faktorů se tak vytváří rozdíly mezi regiony.

Právě tyto důvody vedly k vybrání daného tématu a zaměření se přímo na Ústecký kraj. Jedná se o kraj, který je charakteristický velkými rozdíly ve všech ukazatelích. Kraj je známý svými sociálními problémy, jako je nezaměstnanost, nízká kupní síla obyvatelstva a vysoká kriminalita, ale i problémy s vládními nařízeními ohledně limitů těžby uhlí.

Cílem práce je charakterizovat Ústecký kraj a zjistit jeho silné a slabé stránky. Dalším cílem je zjistit vliv podnikatelů na kraj a zhodnotit podporu podnikání. Také je nutné zjistit, jaký vliv mají dotace na rozvoj měst a regionu.

Práce je rozdělena do šesti kapitol. Kapitola první má za cíl objasnit podnikání, nezaměstnanost a regionální politiku. Práce je zaměřena na vysvětlení pojmů, jako je podnik a podnikání, nezaměstnanost, regionální ekonomika a podpora podnikání. Ve druhé kapitole je analyzován Ústecký kraj a jeho silné a slabé stránky. Popis je zde zaměřen na historii kraje, jeho území a demografický vývoj, ekonomiku, školství, zdravotnictví, cestovní ruch, stav životního prostředí a život v kraji. Dále jsou popsány příčiny nezaměstnanosti v kraji a její řešení. Z těchto podkladů je sestavena SWOT analýza, která ukazuje, jaké jsou silné a slabé stránky, tak příležitosti a hrozby. Ve třetí kapitole je popsán vliv podniků na regionální rozvoj Ústeckého kraje. Jsou zde tři odvětví a z každého odvětví je představena jedna společnost, která je zapojena do regionálního rozvoje. Poté byl vybrán jeden největší dotační projekt, který byl realizován v Chomutově. Také zde je sestavena SWOT analýza vybraného místa, všechny dílčí stavby a především tabulka s dotacemi projektu. Je zde také uvedená statistika podnikání. Ve čtvrté kapitole je zhodnocena podpora podnikání v Ústeckém kraji, která se skládá z podpory od státu a státních institucí a od Evropské unie. Pátá kapitola je zaměřena na analýzu hlavních nedostatků podnikání obecně. V šesté kapitole je vyhodnocení analýzy a návrh případných opatření.

1 Podnikání, nezaměstnanost a regionální politika

1.1 Podniky a podnikání

Definice podniku máme celou řadu, avšak všechny všeobecně vyjadřují stejnou myšlenku. Jednou z definic může být:

„Podnikem se rozumí každý subjekt vykonávající hospodářskou činnost, bez ohledu na jeho právní formu. K těmto subjektům patří zejména osoby samostatně výdělečně činné a rodinné podniky vykonávající řemeslné či jiné činnosti a obchodní společnosti nebo sdružení, která běžně vykonávají hospodářskou činnost.“

Předchozí definice je uvedena v Novém občanském zákoníku, který je platný od 1. 1. 2014.

Podniky se dají dělit podle různých hledisek:

- Činnosti – podniky vyrábějící hmotné statky a poskytující služby
- Vlastníka – soukromé, státní, družstevní, s kombinovanou účastí
- Velikosti – malé, střední, velké
- Právní formy – podnik jednotlivce, osobní společnosti, kapitálové společnosti, družstva, státní podniky
- Sektorů hospodářských odvětví – sektor zemědělství, sektor průmyslu, sektor služeb
- Typu výroby – hromadná, vázaná, druhová, sériová, plynulá, kusová

Dále nový občanský zákoník definuje podnikání takto:

„Podnikání je soustavná činnost prováděná samostatně podnikatelem vlastním jménem a na vlastní jméno a odpovědnost za účelem dosažení zisku. Mezi hlavní cíle podnikání patří dosažení zisku, které je ovlivněno mírou uspokojení zákazníka. Dále je to tržní hodnota, která má podobu vlastněných akcií, a také maximalizace hodnoty podniku hraje zde velkou roli“.

Mezi předpoklady podnikání patří kapitálová vybavenost, osobnostní vybavenost a znalosti. Mezi legislativy upravující podnikání patří nový občanský zákoník, živnostenský zákon, zákoník práce a další. [1]

1.2 Nezaměstnanost

Nezaměstnanost patří mezi vážné ekonomické i sociální problémy. Nezaměstnanost znamená, že část práceschopného obyvatelstva nenachází zaměstnání. Ovlivňuje celou společnost a v dnešní době se stává jedním ze zásadních problémů.

Mezi nejdůležitější příčiny nezaměstnanosti patří:

- Malá pružnost poptávky a nabídky na trhu práce
- Cena pracovní síly
- Svázání četnými zákony, předpisy a formálními postupy
- Demografické a sociální faktory
- Nepříliš velká existence náhrady studia a přípravy

Vládní politika může vyvolat vyšší nezaměstnanost, která je zapříčiněná příliš vysokou úrovní minimální mzdy, sociálních dávek a podpor. Tímto pak vzniká nižší zájem o hůře placenou práci. Lidem se nevyplatí chodit do práce za minimální mzdu, když se tato mzda pohybuje ve stejné relaci jako podpora v nezaměstnanosti. Pro snižování nezaměstnanosti se používají pasivní a aktivní nástroje. Mezi pasivní nástroje politiky nezaměstnanosti patří například dávky v nezaměstnanosti. Aktivní politika nezaměstnanosti zahrnuje nástroje a opatření ke zvýšení úrovně zaměstnanosti. Patří sem například rekvalifikace, investiční pobídky, veřejně prospěšné práce, společensky účelná pracovní místa, překlenovací příspěvek, příspěvek na zapracování, příspěvek při přechodu na nový podnikatelský program, poradenství, podpora zaměstnání osob se zdravotním postižením, cílené programy k řešení zaměstnanosti a další. [2]

1.2.1 Frikční nezaměstnanost

Tato nezaměstnanost je zapříčiněna změnou způsobu života. Jde o pohyb pracovníků. Důvodem jejího vzniku často bývá:

- Propouštění pracovních sil na základě technologických změn ve výrobě, zánik podniku, organizační změny v podniku
- Dobrovolný odchod zaměstnanců za účelem hledání jiné práce, nebo z důvodu změny bydliště
- Vstup nových pracovních sil zejména studentů

1.2.2 Strukturální nezaměstnanost

Nezaměstnanost tohoto typu vzniká, když je na trhu nedostatek pracovních sil v určitém odvětví. Nepostihuje všechny odvětví na trhu. Má to co dočinění se změnami potřeb trhu. Určitá odvětví se mohou dostat do stádia útlumu nebo rozmachu. Pokud jsou některá odvětví v útlumu, může to zapříčinit rozmach jiného odvětví a naopak. Doba trvání této nezaměstnanosti v určitém období může trvat i několik let. Zde záleží na schopnosti pracovních sil se přizpůsobit změnám a rekvalifikovat se.

1.2.3 Cyklická nezaměstnanost

Cyklická nezaměstnanost je nejčastěji spojována s obdobím, kdy se ekonomika nachází ve fázi poklesu nebo recese. Způsobuje ji pokles poptávky po produktu, který snižuje výdaje, a firmy začínají propouštět zaměstnance. Nezaměstnanost klesá, když dochází k oživení a růstu hospodářského cyklu.

1.2.4 Dobrovolná nezaměstnanost

Jde o typ nezaměstnanosti, při kterém se lidé stávají nezaměstnanými, proto aby našli lépe placenou práci, jejíž mzdová výše je větší, než je výše daná trhem práce. Jde tedy jen o pohyb obyvatelstva mezi různými zaměstnáními. Nezaměstnanost je způsobena dobrovolným ukončením zaměstnání a následným obdobím před nástupem do jiného zaměstnání.

1.2.5 Přirozená míra nezaměstnanosti

Přirozená míra nezaměstnanosti je nejnižší udržitelné procento nezaměstnaných v ekonomice. Je to stav, kdy je trh práce stabilní. V ČR se toto procento pohybuje kolem 6-7%. Tato nezaměstnanost zahrnuje frikční i strukturální nezaměstnanost. [3]

1.3 Regionální politika a podpora podnikání

Regionalismus vyjadřuje úsilí o zachování specifických kulturních a etnických tradic určitého území. Regionalismus vznikl na počátku 18. a 19. století jako reakce na zesílení úsilí o centralizaci moci vyspělých států.

Region je území vymezené na základě společných znaků a společenských zvyklostí. Regiony mohou být vytvořeny politicky, jako administrativní celek, nebo mohou vzniknout přirozeně, jako kulturní, či národnostní nebo náboženský celek. Česká republika má v současnosti 14 krajů neboli regionů. V této práci se budeme zabývat pouze Ústeckým krajem.

„Regionální hospodářská politika představuje všechny veřejné intervence vedoucí ke zlepšení geografického rozdělení hospodářských činností. Ve skutečnosti se regionální politika pokouší napravit určité prostorové důsledky volné tržní ekonomiky ve smyslu dosažení dvou vzájemně závislých cílů – ekonomického růstu a zlepšení sociálního rozdělení.“ [4, s. 12]

Regionální politika se zabývá ovlivňováním ekonomických procesů a to prostřednictvím veřejného sektoru. Řadu úkolů této regionální politiky převzala Evropská unie, která realizuje svojí regionální politiku. Některé regiony se nespolehají na vládu nebo Evropskou unii, ale snaží se realizovat svojí rozvojovou politiku. Regiony se snaží získat investory a turisty a také se snaží posilovat vlastní rozvojový potenciál. [5]

Mezi nástroje regionální politiky patří všechna opatření, která ovlivňují ekonomický a sociální rozvoj regionů a měst. Mezi hlavní nástroje patří informace a poradenství, finanční pobídky, infrastrukturální opatření, regulační opatření.

Informace a poradenství

Informace a poradenství patří mezi méně účinné nástroje regionální politiky. Jedná se pouze o ovlivnění nepřímé podpory. Používají se zejména různé propagační materiály, aby informovaly podnikatele, investory a obyvatele o svých silných stránkách a konkurenčních výhodách. Významnou roli zde hraje ekonomické a technologické poradenství, které poskytuje podnikům informace a znalosti o výhodách a nevýhodách nových technologií a o jejich zavádění. Informační a poradenská centra vznikají nejen pro podniky a investory, ale také pro obyvatele a zaměstnance. Týkají se oblastí, jako je vzdělání, podnikání, kariérní růst a jiné.

Finanční pobídky

Finanční pobídky mohou mít různou formu. Může jít o dotace, daňové zvýhodnění nebo i levné úvěry. Tyto pobídky mají především zvýhodňovat investory ze zahraničí, aby své činnosti prováděli ve vybraných regionech nebo městech. Finanční pobídky patřily v uplynulém desetiletí k nejvýznamnějším nástrojům regionální politiky a používají se ve všech ekonomicky vyspělých zemích. Jednou z dalších forem je poskytování prémie na nově vytvořená pracovní místa, které mají podnítit zaměstnanost v cílových regionech. Rostoucí význam mají také finanční pobídky pro zavádění inovací

v podnicích a inovační a technologickou spolupráci podniků. Snahou při tom je posílit inovační a podnikatelskou schopnost ve vybraných regionech.

Infrastruktura

Infrastrukturální opatření mají podobný účinek jako finanční pobídky. Na rozdíl od finančních pobídek, které jsou zaměřeny na všechny skupiny (vnitřní i vnější), infrastruktura opatření jsou zaměřena na vnitřní cílové skupiny. Mezi nejběžnější formy patří výstavba technické infrastruktury, jako je doprava, telekomunikace, energie, voda, kanalizace a odpady. V dnešní době je mimořádná pozornost věnována například budování výzkumných center, vědecko-výzkumných parků, technologických a zakladatelských center a dalších.

Regulační a administrativní opatření

Regulační a administrativní opatření představují vůči předchozím opatřením daleko tvrdší zásahy do fungování tržního mechanismu, protože přikazují nebo zakazují určité způsoby chování a jednání. Pomocí těchto opatření lze například regulovat či omezovat bytovou výstavbu nebo ekonomickou činnost v chráněných územích.

Tyto opatření hrají významnou brzdící roli při zakládání nových podniků, výstavbě nových výrobních hal a používání zastaralých výrobních technologií. Administrativní opatření se především zaměřují na to, aby zamezovala společensky nežádoucímu vývoji nebo aby takový vývoj alespoň regulovala. V mezinárodním konkurenčním boji měst a regionů o investice hraje míra regulace významnou roli. Krátkodobé podceňování ekologických aspektů na druhé straně významným způsobem omezuje možnosti ekonomického a sociálního rozvoje v budoucnosti. [5]

1.3.1 Strategie a nástroje na podporu místního a regionálního rozvoje

První zmínky o koncepčních přístupech k podpoře místních a regionálních ekonomik můžeme najít v 60. letech 20. století. Již v polovině 90. let 20. století se do tohoto procesu začala zapojovat i Česká republika. V této době si nejen vláda, ale i obce a města začaly uvědomovat potřebu podpory ekonomického rozvoje. Nástroje podpory místní a regionální ekonomiky lze rozdělit do následujících skupin:

- Podpora zahraničních investic
- Podpora malého a středního podnikání
- Podpora tvorby a šíření inovací

- Deregulační a liberalizační opatření
- Podpora regionálních podnikatelských iniciativ
- Následná péče o zahraniční investory

Podpora zahraničních investic

Tato podpora je dnes považována za klasický nástroj podpory místního a regionálního rozvoje. Mezi způsoby podpory patří:

- Tvorba odlišných systémů investičních pobídek
- Vytváření institucí, které mají za úkol najít nové investory
- Správný výběr a další vzdělání kontaktních osob pověřených vyjednáváním s potencionálními investory
- Vytváření nejrůznějších manuálů pro investory
- Budování a zainvestování průmyslových zón
- Zlepšování dopravní dostupnosti
- Navazování partnerství s jinými městy a regiony

Podpora malého a středního podnikání

Malé a střední podnikání má velký přínos na růst zaměstnanosti, ale také vytváří a mění podnikatelské prostředí.

V této době se ohledně podpory podnikání používají nejčastěji tyto nástroje:

- Zlepšení přístupu ke kapitálu – vytváření nejrůznějších podnikatelských fondů, fondů rizikového kapitálu, garančních a podpůrných fondů
- Menší zvýhodnění v platbě místních poplatků a daní z nemovitostí
- Zlepšování přístupu k podnikatelským plochám
- Zlepšování přístupu k informacím
- Školení zájemců o podnikání
- Podpora vzdělávání
- Podpora kooperací a exportu
- Selektivní podpora malých a středních podnikatelů z určitých oborů a odvětví
- Prezentace a propagace místních firem a produktů na veletrzích, prezentace partnerských měst a další

Podpora tvorby a šíření inovací

Rozvoj inovací je nedílnou součástí každého podnikatelského subjektu. Regionální a místní rozdíly v tvorbě inovací jsou způsobeny nejen rozdílným odvětvím a strukturou ekonomiky, ale také rozdíly ve velikosti, struktuře firem a zejména pak v míře autonomie jejich rozhodování. K významným nástrojům podpory místní a regionální ekonomiky patří regionální inovační strategie, i když se řada měst a regionů snaží o realizaci tzv. high-road strategií.

Cílem regionální inovační strategie je navrhnout ucelenou strategii na podporu tvorby a využití inovací ve městě či v regionu. Z pohledu podpory tvorby a šíření inovací se uplatňují tyto nástroje:

- „*Vybudování vědeckých či vědecko-technických parků*
- *Podpora firem orientovaných na transfer technologií a know-how*
- *Podpora projektů vedoucích k zajištění lepší komunikace a spolupráce mezi vysokoškolskými pracovišti a firmami*
- *Vytváření klastrů a regionálních inovačních systémů*“ [5, s. 150]

Deregulační a liberalizační opatření

Jedná se o rozmanité postupy, které mají za úkol podněcovat soukromé investory, aby přišli do územně poměrně omezených území, a spadá sem:

- „*Vytváření zvláštních hospodářských zón*
- *Vytváření bezcelních zón*
- *Vytváření zón se zjednodušeným plánováním*“ [5, s. 150]

Následná péče o zahraniční investory

Důležitou činností, kterou se města a regiony snaží provádět je péče o zahraniční investory, kteří již sídlí ve městě. Města a regiony tuto činnost provádějí proto, aby tito investoři ve městě rozšířili svou působnost, dále aby se zvýšil počet místních dodavatelů, ale zároveň aby se zvýšila image podniku a podpořil se více výzkum a vývoj v daném městě. [5]

1.3.2 Podpora podnikání od státních organizací

Při zahájení podnikání potřebujeme znát informace o vývoji podnikatelského prostředí. V České republice byly zřízeny různé subjekty poskytující služby podnikatelům, aby se podnikatelé lépe orientovali v prostředí. Vláda České republiky vytvořila programy pro podporu malých a středních podnikatelů. Jedná se o programy realizované zejména Ministerstvem průmyslu a obchodu České republiky a Ministerstvem pro místní rozvoj popřípadě krajskými úřady.

CzechInvest

Tato státní příspěvková organizace zřízená ministerstvem průmyslu a obchodu České republiky je vytvořená za účelem podpory podnikání a investic. Snaží se o posílení konkurenceschopnosti v české ekonomice pomocí malých a středních podnikatelů, podnikatelské infrastruktury, inovací a získávání zahraničních investic jak z oblasti výroby, strategických služeb, tak technologických center.

Centrum pro regionální rozvoj ČR

Jde o státní příspěvkovou organizaci vytvořenou ministerstvem pro místní rozvoj České republiky. Centrum pro regionální rozvoj České republiky realizuje a řídí programy Evropské unie v České republice, jako například přeshraniční spolupráci, nebo projekty podporující regionální rozvoj či regionální informační systém.

Česká exportní banka

Jde o banku specializovanou na státní podporu vývozu. Poskytuje financování vývozních úvěrů a dalších služeb, které souvisejí s vývozem. Mezi její produkty patří například úvěr na financování výroby pro vývoz, bankovní záruky, úvěr na investice v zahraničí, odkup pohledávek z akreditivů a další. [6]

1.3.3 Podpora podnikání v Evropské unii a České republice

Politika hospodářské a sociální soudružnosti Evropské unie

Tato politika je zaměřena především na snižování rozdílů mezi jednotlivými regiony Evropské unie, to znamená, že největší podpora směřuje do nejvíce strukturálně postižených regionů.

Fond soudružnosti

Poskytuje finanční prostředky členským zemím, jejichž hrubý domácí produkt na obyvatele nedosahuje 90% průměrné úrovně hrubého domácího produktu zemí Evropské unie. V období 2014-2020 se fond soudružnosti vztahuje na Bulharsko, Českou republiku, Estonsko, Chorvatsko, Kypr, Litvu, Lotyšsko, Maďarsko, Maltu, Polsko, Portugalsko, Rumunsko, Řecko, Slovensko a Slovinsko. Fond soudružnosti přerozděluje okolo 63,4 miliard eur na činnosti:

- Transevropské dopravní sítě
- Životní prostředí

Evropský sociální fond

Tento evropský fond byl vytvořen za účelem podpory pracovních míst, získání lepšího zaměstnání a zajištění spravedlivějších pracovních příležitostí pro všechny občany EU. Investuje peníze do zaměstnanců, mladých lidí a všech, co hledají práci. [6]

2 Charakteristika Ústeckého kraje, jeho silné a slabé stránky

2.1 Historie a popis Ústeckého kraje

Ústecký kraj se vyznačuje dlouhou a pestrou historií. Pokud se ponoříme hluboko do historie, mezi zásadní milníky patří příchod Slovanů v 10. století, kteří osídlili území kolem hradů v Přemyslovských Čechách. V dalších stoletích se začal upevňovat systém církevní a šlechtické držby. A již od počátku 13. století vznikla struktura královských měst Litoměřice, Louny, Most, Ústí nad Labem a Žatec. Další významné dění bylo během 30 leté války, kdy kraj silně utrpěl jako zbytek Čech. Mezi příčiny války patřilo vypálení protestantského kostela v Hrobu u Teplic. Situace vyústila v mnoho povstání, která neměla dlouhé trvání a nakonec byla potlačena. Přes politický a náboženský nátlak, zde byly zakládány jedny z prvních manufaktur a také byla vybudována řada stavebních památek. Před 2. světovou válkou byl kraj odtržen a připojen k Německu. Nejvíce tento kraj ovlivnily události po skončení 2. světové války, kdy německé obyvatelstvo žijící na tomto území bylo odsunuto a území osídlili Češi, Slováci a Romové a další národnosti. Od této doby úroveň osídlení regionu nedosáhlo takové úrovně, což vedlo k zániku mnoha obcí, nejen v důsledku důlní činnosti, ale proto, že se nenašel nikdo, kdo by v lokalitě bydlel. V roce 1968 došlo k nejhorší devastaci regionu.

Stát na základě migrační politiky, kterou prosazoval, používal západní část Severočeského kraje, jako oblast kam posílal Romy vyháněné z Východoslovenského kraje. Průmysl, zemědělská výroba, obchodní aktivity a s tím související dopravní infrastruktura mají v tomto kraji již staletou tradici. Velký důraz je kladen na utváření podmínek pro zahraniční investory, kteří by mohli svými podnikatelskými aktivitami a ekologickými postupy přetvořit dosud nabízenou nabídku zboží a služeb v tomto regionu. Nezaměstnanost a úpadek řady místních odvětví velmi negativně ovlivňuje image kraje. Díky strukturálním změnám ekonomiky, které kraj zasáhly, je kraj v očích široké veřejnosti brán jako neperspektivní. Vnější image ovlivňuje také vzhled měst a historických památek. [7]

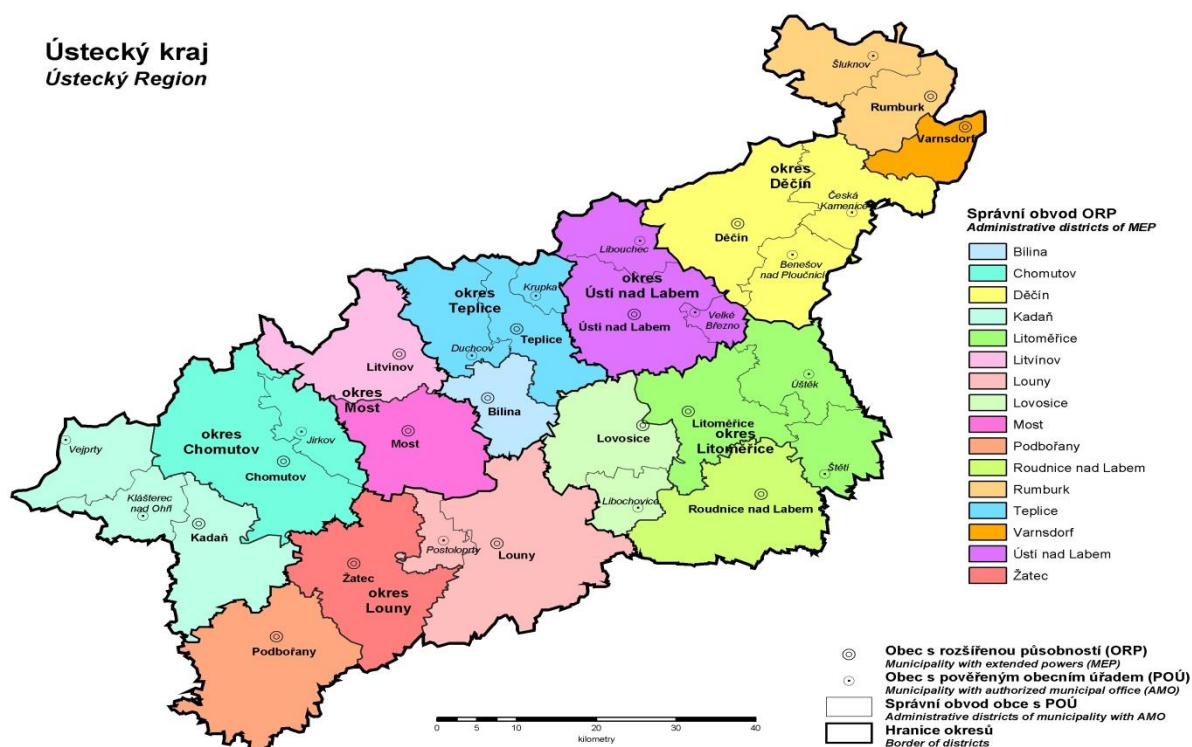
2.1.1 Území

Ústecký kraj patří mezi středně velké kraje. Se svou rozlohou 5 335 km² se řadí na 7. místo v žebříčku srovnání velikostí krajů. Jeho velikost odpovídá 6,8% rozlohy celé České republiky. Většinu území zabírá zemědělská půda. Ta se rozprostírá na 52% celkové rozlohy kraje. Zbytek plochy kraje zabírají z 30% lesy a z 2% vodní plochy. Území se sousedním Německem oddělují Krušné hory, Lužické hory a Labské pískovce. Krušné hory vznikly převážně z hlubinných vyvřelin a z prvohorních krystalických břidlic. V kraji se rozprostírá Česká křídová tabule s nejznámější horou Říp. Na ni navazuje České středohoří s nejvyšší horou Milešovkou. Nejnižší položeným místem v kraji a zároveň v celé České republice je hladina řeky Labe u Hřenska (115 m. n. m.), nepočítáme-li povrchové doly. Největší řekou v kraji je řeka Labe, do které se vlévá řeka Ohře a řeka Bílina. V kraji se také nachází minerální a termální prameny, mezi ně patří například termální koupaliště Benešov nad Ploučnicí a lázně Teplice v Čechách. Nechranická nádrž je největší vodní plochou v celém kraji a nachází se na řece Ohři.

Ústecký kraj má poměrně velkou rozdílnost a to jak z hlediska hospodářské struktury a přírodních podmínek, tak i z hlediska hustoty osídlení a stavu životního prostředí. Kraj je historicky významný z hospodářského hlediska. Je to dáno rozsáhlými ložisky hnědého uhlí, které leží nízko pod povrchem. Hnědouhelná pánev, jak je tato oblast nazývána, se nachází pod svahy Krušných hor. Rozprostírá se od Ústí nad Labem až po Kadaň. Mezi další významné suroviny, které se těží v kraji, jsou kvalitní sklářské a slévárenské písky a stavební kámen. Kraj lze rozdělit na různé oblasti, které se od sebe

významně liší. Patří sem podkrušnohorská oblast (Ústí nad Labem, Most, Teplice, Chomutov), která se vyznačuje rozvinutou průmyslovou výrobou. Mezi průmyslovou výrobu patří zejména energetika, strojírenství, již zmíněná těžba uhlí, chemický a sklářský průmysl. Další oblastí jsou Louny a Litoměřice, ve kterých se pěstuje chmel a zelenina, také Polabí a Poohří, kde se nacházejí velké ovocnářské oblasti nazývané Zahrada Čech. Litoměřicko je známé také jako vinařská oblast. [7]

Obrázek č. 1 **Mapa Ústeckého kraje**

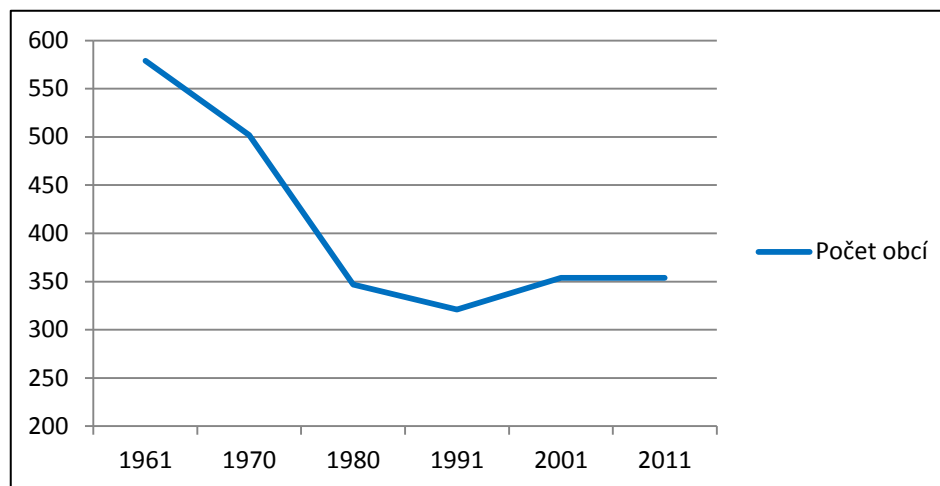
Zdroj: Český statistický úřad

2.1.2 Demografický vývoj

V Ústeckém kraji žilo podle předběžných výsledků ke konci prvního pololetí 2013 celkem 826 037 obyvatel, z toho 408 642 mužů a 417 395 žen. Na celkovém počtu obyvatel České republiky se Ústecký kraj podílel 7,9% a je dlouhodobě pátým nejlidnatějším krajem ČR. Hustota obyvatel je kolem 157 obyvatel/km², což je vyšší než celostátní průměr 133 obyvatel/km². Mezi charakteristický rys tohoto kraje patří relativně mladé obyvatelstvo. Průměrný věk je zde totiž 39,8 let. Tomuto kraji náleží druhé místo v počtu narozených na 1 000 obyvatel (11,5 narozených na 1 000 obyvatel), ale zároveň zde můžeme zaznamenat nejvyšší úmrtnost v republice, která je také zapříčiněna pracemi v dolech. Úmrtnost v kraji je 10,6 zemřelých na 1 000 obyvatel.

Dále zde také můžeme zaznamenat největší rozvodovost a potratovost nejen v kraji, ale i v České republice. Rozvodovost vychází na 3,4 na 1 000 obyvatel a počet potratů vychází na 47,5 na 100 narozených.

Graf č. 1 Počet obcí v průběhu let 1960 - 2011

Zdroj: Vlastní zpracování podle dat z Českého statistického úřadu

Jak můžeme vidět v předchozí tabulce, tak od roku 1961 se počet obcí rapidně snížil a v posledních letech ustálil na čísle 354. Mezi největší faktor, který ovlivnil pokles počtu obcí, byl nález mnoha uhelných nalezišť. Na místech uhelných nalezišť stály desítky obcí, které musely být odstraněny a místo nich vznikly uhelné doly. [7]

2.1.3 Ekonomika

V průběhu hospodářské transformace z plánovaného hospodářství na tržní hospodářství zde došlo k rozsáhlému útlumu tradičních odvětví a změnám ve struktuře zdejší ekonomiky. Ústecký kraj dlouhodobě dosahuje jedny z největších hodnot nezaměstnanosti v rámci ČR. Na tyto vysoké hodnoty má vliv nízký sociální kapitál obyvatelstva. Obyvatelstvo se dá charakterizovat nízkou vzdělaností a vysokým počtem osob špatně prosaditelných na trhu práce. Tuto úroveň hodnot ovlivňuje nízká schopnost obyvatelstva k přesunu do jiných regionů, kde jsou lepší pracovní i platové podmínky. Co se týče makroekonomické výkonnosti, Ústecký kraj se řadí mezi průměrné kraje České republiky. Z hlediska disponibilního důchodu na jednoho obyvatele Ústecký kraj spadá mezi podprůměrné. Projevem tohoto tvrzení je vysoká nezaměstnanost a vysoký podíl příjemců sociálních dávek. Průměrná měsíční mzda v tomto kraji od roku 1993 do roku 2010 vzrostla čtyřnásobně, údaj ale není očištěn od inflace, nejnižší růst mzdy se zaznamenal v zemědělství. V zemědělství a lesnictví

převládá nízká zaměstnanost. Naopak v průmyslu převládá nadprůměrně vysoká zaměstnanost. Vysokou zaměstnanost si zde drží palivoenergetický komplex i navzdory útlumu těžby hnědého uhlí. Dále také vysoká zaměstnanost převládá ve zpracovatelském průmyslu a to díky zahraničním investorům. Dále vysoká zaměstnanost je ve stavebnictví, dopravě a skladování. V oblasti velkoobchodu a maloobchodu, dále také v ubytování, stravování a pohostinství je silně podprůměrná zaměstnanost a to je zapříčiněno nízkou kupní silou obyvatelstva. Důvodem je, že Ústecký kraj není příliš oblíbenou turistickou destinací. Dále mezi podprůměrné patří informační a komunikační odvětví, peněžnictví a pojišťovnictví. [7]

2.1.4 Školství

Sektor školství se v minulých letech potýkal s velikým poklesem počtu žáků jak základních škol, středních škol, tak také konzervatoří. Tento pokles žáků byl zapříčiněn nástupem populačně slabých ročníků. Naopak převod vyšších odborných škol na bakalářské studijní programy vyvolal zájem o tato studia a došlo k nárůstu počtu studentů. V Ústeckém kraji ve školním roce 2010/2011 bylo celkem 695 subjektů. V kraji v tomto školním roce bylo 328 mateřských škol, kde většinu z nich měly ve své správě obce. Mateřské školy měly 25 879 volných míst, místa byla zaplněna z 95,2%. Ve stejném období bylo registrováno 242 základních škol, drtivou většinu zřídily obce. Nejvyšší počet žáků byl v okrese Děčín a Chomutov. Ve sledovaném roce zde působilo 108 středních škol. Celkem střední školy navštěvovalo 39 456 žáků, z toho 29 051 žáků bylo na maturitních oborech, 10 208 žáků na oborech zakončených výučním listem a 197 na oborech poskytující střední vzdělání. Ve stejném období zde působilo 9 vyšších odborných škol, v Teplicích 1 konzervatoř, 53 škol poskytující základní vzdělání pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Jako největší vysoká škola je zde Univerzita Jana Evangelisty Purkyně, která sídlí v Ústí nad Labem, která má 8 fakult. Dále se zde nachází pobočka soukromé Vysoké školy finanční a správní, která sídlí v Mostě. V kraji jsou také detašovaná pracoviště jiných vysokých škol. Na území kraje je také provozováno větší množství soukromých škol. V posledních letech v kraji došlo v rámci restrukturalizace ke sloučení středních a vyšších odborných škol, které pak vytvořily páteřní školy. Tyto sloučené školy svým velkým spektrem vzdělávacích oborů mají vyšší kapacitu a optimálně obsluhují spádové oblasti. Obory s učňovským vzděláním postihuje momentálně pokles zájmu, ačkoliv o tyto obory je velká poptávka na trhu práce. Tradiční zájem je o strojírenské obory. V posledních letech se začal

projevovat větší zájem o maturitní obory. Poptávka na trhu práce ovlivňuje školy, které se snaží získávat žáky do určitých oborů, ale to se jim však nedaří. Může za to především náročnost oborů jak na studium, tak na praxi. To se týká hlavně oboru aplikované chemie. [7]

2.1.5 Zdravotnictví

Ačkoliv Ústecký kraj patří mezi relativně lidnaté kraje, četnost a kapacita výkonů nemocnic jsou velice nadprůměrná v rámci České republiky. I když je Ústecký kraj z hlediska výkonů hodnocen jako nadprůměrný, tak toto kladné hodnocení vytváří z velké části pouze Masarykova nemocnice v Ústí nad Labem a nemocnice v Kadani. Ostatní nemocnice nejsou na tak dobré úrovni. Můžeme si všimnout velkého počtu nemocnic, který je dán vysokým počtem měst v kraji. Lůžková péče byla v Ústeckém kraji k roku 2010 zajišťována 20 nemocnicemi a ve 13 odborných léčebných ústavech. Největší nemocnice v kraji je Masarykova nemocnice v Ústí nad Labem, která má k dispozici největší počet lůžek v kraji i nejširší paletu specializovaných pracovišť. [7] V posledních desetiletích dochází ke změnám vnějších i vnitřních faktorů, které ovlivňují nemocniční systém.

Mezi tyto faktory patří:

- Demografické změny
- Změny skladby nemocí
- Změny rizikových faktorů
- Změny očekávání veřejnosti

2.1.6 Cestovní ruch

Ústecký kraj se ve všech ukazatelích cestovního ruchu pohybuje na posledních příčkách celé České republiky. Na tom se určitou měrou podílí již zmíněná negativní image kraje, ale i to, že tento kraj není příliš přitažlivý z hlediska cestovního ruchu. Cestovní ruch je zde málo rozvinutý. To je dáno kvůli nízké nabídce i poptávce po ubytování. Ústecký kraj je známý jako levná a krátkodobá destinace. Dominantní destinací kraje je oblast České Švýcarsko. Zde se také jedná jen o krátkodobou destinaci. Velmi oblíbenými turistickými cíli jsou hrady a zámky, jako je například vodní hrad Budyně nad Ohří, Střekov, Ploskovice, Libochovice, zámek Jezeří, zámek Červený Hrádek. V kraji se také dále nachází mnoho církevních památek, jako jsou cisterciácké opatství

u kostela nanebevzetí Panny Marie v Oseku, františkánský klášter v Kadani a kostel sv. Mikuláše v Lounech.

Mezi nástroje, kterými se kraj i jiné subjekty pokouší zlepšit situaci cestovního ruchu, patří destinační management, investice do infrastruktury a nabídka atrakcí. Bohužel situace je taková, že rozvíjejícímu cestovnímu ruchu stojí v cestě špatně se vyvíjející makroekonomická situace limitující poptávku.

Národní park České Švýcarsko

Je to jeden ze čtyř národních parků v České republice a nachází se na Děčínsku. Zaujímá oblast při státní hranici s Německem. Rozloha parku činí 79,23 km². Lesy pokrývají 97% území. S rozvojem turismu a s přílivem návštěvníků na přelomu 19. a 20. století se stále více uvažovalo o řízené ochraně území. Ale až v roce 2000 bylo území oficiálně Národním parkem. Dnes je park zpřístupněn sítí turistických tras. Některé úkazy jako Pravčická brána, Edmundova soutěska či Tiské skály jsou zpoplatněny. V Českém Švýcarsku má dlouhou tradici horolezectví. V současné době je horolezectví povoleno za podmínek, které stanovuje návštěvní řád národního parku.

Památná hora Říp

Hora Říp se nachází u dolního Polabí, kde se tyčí do výše 456 m. n. m.. Ještě v 19. století byla hora holá, bez jakéhokoliv zalesnění, pouze zde stála rotunda z 11. století. Koncem 19. století byla hora zalesněna. Po roce 1918 se pak Říp stává symbolem znovunabyté státnosti – v roce 1919 se národní slavnosti při prvním výročí vzniku republiky zúčastnilo více než 50 tisíc lidí. V roce 1945 se zde konala 6. července oslava konce 2. světové války, na které se shromáždilo na sto tisíc lidí. Poslední opravdu velký tábor lidu se zde konal v roce 1968 u příležitosti stého výročí vyzdvižení základního kamene pro národní divadlo a padesátého výročí vzniku samostatného státu.

Terezín

Tato známá turistická památka se nachází na soutoku řek Labe a Ohře. Její vznik sahá až do 18. století, kdy měla sloužit jako pevnost v prusko-rakouských válkách. Město je rozděleno na dvě poloviny, Velkou a Malou pevnost. Obě části mají opevnění ve tvaru hvězd. V 19. století se pevnost změnila na vojenskou a politickou věznici. Terezín je známý z dob druhé světové války, kdy zde nacisté zřídili největší koncentrační tábor v českých zemích. Nacisté zde od roku 1943 prováděli popravu bez soudního řízení.

Během války pak Terezínem prošlo více než 140 000 mužů, žen i dětí. Z toho jich tu 35 000 zahynulo. Většina z nich byla převezena do Osvětimi. Po válce byl Terezín využíván jako věznice pro válečné zajatce a německé obyvatelstvo. Toto však trvalo do roku 1948. Byl zde v roce 1947 vybudován památník a do města samotného se vrátili obyvatelé. Památník Terezín obsahuje nejen pevnost samotnou, ale i pietní místa, která stojí po celém městě. Výstavy v Malé pevnosti, Muzeu ghetta a Magdeburské kasárně mají seznámit turisty se životem ve válečném ghettu a i v policejní věznici. Na konci války zde vznikl Národní hřbitov. Město Terezín ročně navštíví statisíce lidí z celého světa. V roce 2013 to bylo 215 478 lidí.

Chráněná krajinná oblast Labské pískovce

Chráněná krajinná oblast Labské pískovce je charakteristická údolními tvaru soutěsek a kaňonů, které jsou obklopeny masivy a skalními městy. Unikátním přírodním útvarem v této oblasti je kaňon Labe mezi Děčínem a Hřenskem. Návštěvníkům je zde umožněno proplouvat mezi soutěskami na říčkách Kamenice a Křinice. Ačkoliv se tato oblast zdá jako těžko přístupná, tak i přesto už od střední doby kamenné zde můžeme najít známky osídlení. Tomu naznačuje řada vybudovaných vsí a sídel a v pozdější době i hradů, které chránily zdejší cesty. Labské pískovce již od 18. století až dodnes patří k nejvyhledávanějším turistickým cílům v celé republice.

Kamencové jezero

Kamencové jezero se řadí mezi největší jezera v České republice. Tento přírodní útvar je jedinečný nejen v Čechách, ale i na celém světě. Voda v jezeře se vyznačuje vysokým obsahem kamence, který zamezuje růstu řas a sinic. Toto kamencové jezero na severu Čech je nazýváno jako „Mrtvé moře“. Během sezóny k jezeru jezdí nejen místní občané, ale i lidé z jiných koutů republiky a i zahraniční návštěvníci. Jezero nabízí nejen koupání, ale jsou zde další odpočinkové sporty, jako je mini golf, plážový volejbal, nohejbal, a naproti areálu jsou také vodní lyže. [7]

2.1.7 Stav životního prostředí

Kraj jako takový patří mezi největší producenty emisí. Je zde velké množství tepelných elektráren, také chemička a další znečišťovatelé ovzduší. Za posledních 10 let se v kraji množství znečišťujících látek neustále snižuje. Největším zdrojem emisí jsou především uhelné elektrárny a teplárny. Produkce emisí z velkých zdrojů je závislá na objemu produkce a na základě ekologických opatření v některých kategoriích klesá. Naopak

zvýšeného znečišťování si můžeme povšimnout u malých zdrojů, a to především kvůli vytápění rodinných domů uhlím nebo dřevem. Majitelé rodinných domů se snaží ušetřit, z tohoto důvodu přecházejí z vytápění elektřinou a plynem na tuhá paliva, a to především k uhlí. Nejvíce jsou zasaženy oblasti v blízkosti hlavních zdrojů znečištění. V kraji jsou těmito oblastmi okresy Teplice, Most, Louny a Chomutov, kde se soustřeďuje několik tepelných elektráren, ale také i firmy zaměřené na těžbu a zpracování uhlí a ropy. Okres, kde je nejnižší koncentrace emisí, je Děčín, druhé nejnižší hodnoty byly zaznamenány v okrese Litoměřice.

V regionu je zvýšená snaha o rekultivaci zničené krajiny po zásahu důlní těžby. Největší rekultivační akce probíhají v uhelných oblastech jako je Chomutovsko, Mostecko a Ústecko, kdy je vytěžená půda navracena pro zemědělství nebo je zatopena. Ústecký kraj také zahrnuje 5 velkoplošných chráněných území, které zkrášlují devastovanou přírodu. Jsou to území – Národní park České Švýcarsko, Chráněná krajinná oblast Labské pískovce, Chráněná krajinná oblast České středohoří, okrajově Chráněná krajinná oblast Lužické hory a Chráněná krajinná oblast Kokořínsko. Na rozlehlém území kraje je celkem 98 významných lokalit. Na území je vyhlášeno celkem 7 přírodních parků, které byly vytvořeny pro ochranu zdejší krajiny.

Na začátku 90. let byly zavedeny ekologické limity těžby z důvodu negativních dopadů na životní prostředí, a také z důvodu přílišné těžby, která nadměrně ztenčuje zásoby uhlí. Po vytěžení a ukončení těžby se jámy, které vznikly těžbou, zatopí (hydrická rekultivace) a takto vzniklé vodní plochy slouží k rekreaci. Do dnes byl zatím zatopen velkolom Chabařovice a také téměř v konečné fázi zatopení je velkolom Most. [7]

2.1.8 Život v Ústeckém kraji

Život a rozvoj všech obcí je dán charakterem území a polohou u státních hranic. Tvorbu dopravní infrastruktury výrazně ovlivňují úpatí hor. Život v této oblasti je pro obyvatele a podnikatele nákladnější. Území tvoří ve velké většině lesy a lesní hospodářství. I tak se musí stále vypořádávat s následky dřívějšího znečištění a zamoření.

Turistický potenciál, který beze sporu Krušné hory mají, není dostatečně využit. Jeho rozvoji brání nerozvíjená turistická síť, nízká kvalita služeb i image poznamenaná přilehlou pánevní oblastí. Přeshraniční spolupráce má velice vysoký potenciál na zlepšení veškerých služeb, ale je omezena jazykovou bariérou a dalšími překážkami. [7]

2.2 Nezaměstnanost v Ústeckém kraji

V tomto kraji se nejvíce vyskytuje strukturální nezaměstnanost. Jak je již zmíněno v teoretické části této práce, strukturální nezaměstnanost vzniká, když je na trhu nedostatek pracovních sil v určitém odvětví. Nepostihuje všechny odvětví na trhu, ale postihuje pouze některá odvětví.

2.2.1 Příčiny nezaměstnanosti

Změna struktury

Nezaměstnanost je způsobena razantním propouštěním podniků. Tyto místa již pak nejsou obsazeny, ale zrušeny. Společnost Mostecká uhelná v roce 1993 zaměstnávala celkem 16 000 pracovníků, v roce 2000 to bylo pouze 5 900 lidí. Doly Bílina v roce 1991 měly celkový počet zaměstnanců 6 000. Během let se počet výrazně snižoval a v roce 2000 počet pracovních míst klesl až na 3 100. Doly Nástup Tušimice v roce 1991 měly celkový počet zaměstnanců 6 000, a v roce 2000 se tento počet snížil na 2 310 pracovníků. Tato Restrukturalizace postihla i další významné obory Ústeckého kraje – například chemii, dále také strojírenství. Zde si můžeme všimnout, jak rapidně klesl počet pracovních míst.

Privatizace

Na počátku transformace v České republice se privatizace hospodářství řešila formou tzv. kupónové privatizace. Privatizace se mohl účastnit občas starší 18 let a ten pomocí kupónu mohl nakoupit akcie různých podniků. Tímto krokem se vlastnictví těchto podniků výrazně rozměnilo. Po určité době, co se rozběhla tato privatizace, začali přicházet zahraniční investoři. Tito investoři potom od menších akcionářů vykupovali akcie, a tím se stali většinovými vlastníky podniků. Tímto mohli neomezeně rozhodovat budoucnosti vlastněných firem. Mnoho podniků se stalo nevýkonnými, neperspektivními a musely se zavřít.

Zhoršené podmínky mobility pracovní síly

Propuštění zaměstnanci či absolventi škol si hůře hledají nové uplatnění na trhu práce. To je způsobeno změnami veškerých pracovních podmínek. Mobilitu zhoršují nejen pracovní podmínky ale i jiné vlivy. Například se jedná o zvyšování dopravních tarifů, změny dopravce, omezení dopravních spojů a dalších. Nebo se také jedná o zvyšování cen za ubytování a pronájmy. O nově vybudované byty v oblastech se špatnou pověstí

není žádný zájem. Proto nikdo nechce realizovat tyto nové bytové projekty v těchto oblastech.

Kvůli cenám za pronájem bytu, je pro mnoho lidí nereálné aby se kvůli práci přestěhovali například z Mostu nebo Teplic do Prahy. Ceny nájmu v Praze jsou mnohdy několikanásobně vyšší, a to samé se také týká prodeje a koupě bytů.

Zaměstnanost cizinců

Velkým problémem, který také ovlivňuje nezaměstnanost je zaměstnávání cizinců, a to jak legálně tak nelegálně. V Ústeckém kraji cizinci nejvíce zasahují do stavebních a úklidových prací a do prodeje zboží. V oblasti stavebnictví se jedná o ukrajinské pracovníky. V oblasti prodeje zboží je to převážně vietnamské obyvatelstvo.

Jak už již bylo zmíněno výše, zaměstnávání cizinců zde probíhá i nelegálně. Existují neoficiální odhady, které tvrdí, že v České republice takto pracuje asi 100 000 těchto cizinců. Podle odhadů polovina těchto cizinců pracuje ve stavebnictví.

Malé rozdíly mezi příjmem a sociálními dávkami

Velký význam v nezaměstnanosti má problém malých rozdílů mezi příjmem a sociálními dávkami. Lidé nejsou vůbec motivováni chodit do práce. Od státu totiž dostanou skoro stejné peníze, jako by dostali za svou práci. Podle některých odhadů, čtyřčlenná rodina, kde jsou rodiče nezaměstnaní, dostává vyšší sumu jako podporu, než sumu, kterou by si vydělal jeden z rodičů s průměrným platem. Česká republika, Island, a Lucembursko jsou snad jediné země, kde rodina dostane od státu více, než do něj vloží.

Problematika tzv. "šedé ekonomiky"

Mnoho lidí dostává tzv. černé mzdy. Tento způsob odměňování je výhodný jak pro zaměstnance, tak pro zaměstnavatele. Statistiky uvádějí, že přes 100 000 lidí je odměňováno tímto způsobem. Na tento způsob odměňování pak doplácí stát. Obtížně se tato forma potírá.

2.2.2 Řešení problému nezaměstnanosti

Existuje celá řada řešení problémů s nezaměstnaností. Jednou z možností může být vytvoření průmyslových zón. Tyto zóny se realizují v regionech, kde je nejvyšší nezaměstnanost. Plochy v těchto zónách jsou nabízeny investorům, zpravidla jsou nabízeny jen zahraničním investorům. Tato možnost se u nás pokládá za jednu

z neefektivnějších, co se týče vynaložení finančních prostředků. Do těchto oblastí nejvíce přicházejí investoři z oblasti automobilového průmyslu.

V Ústeckém kraji se tato možnost vytváření průmyslových zón velice osvědčila. V celém kraji se zřizují průmyslové zóny o větších kapacitách zaměstnanců.

Patří sem například:

- Klášterec nad Ohří (zóna VERNE) - Pittsburg Corning Europe (Belgie) - výrobce pěnového skla, celkem 200 pracovních míst, Toyoda Gosei (Japonsko) – producent airbagů a volantů, celkem 150 pracovních míst
- Podbořany – firma Candy (Itálie) – vyrábí tzv. bílou techniku, má celkem 600 pracovních míst
- Most – firma Nematik (Mexiko) – výroba hlav motorů – 530 pracovních míst
- Chomutov – firma Parker Hannifin (USA) – vyrábí zařízení pro klimatizaci automobilů má celkem 300 pracovních míst
- Žatecká zóna Triangle – mezi investory patří JC Interiors Czechia, s. r. o., Solar Turbines EAME s. r. o., Gestamp Louny s. r. o., Hitachi Automotive Systems Czech s. r. o., Hitachi Cable Europe, s. r. o., Hargo a. s., - celkově umožňují práci v rozmezí 4 000 až 9 000 pracovních míst

Plánuje se, že by investoři měli v příštích 5 letech vytvořit dalších 15 000 pracovních pozic. Stát jim přislíbil výhody na základě investičních pobídek či finanční podpory. V současné době stát zaměřuje politiku podpory na daňové úlevy a přípravu těchto průmyslových zón do oblastí Severozápadních Čech. [8]

Jihokorejská společnost Nexen plánuje v Žatecké zóně Triangl investovat 22,8 miliardy korun, práci nabídne asi tisícovce lidí. Investice Nexenu by mohla podle Asociace exportérů vytvořit dalších 6 000 až 10 000 pracovních míst v návazných dodavatelských firmách. V objemu investic se v roce 2014 Ústecký kraj díky Nexenu zařadil na první místo mezi kraji v zemi. Na strategického investora takového rozměru se čekalo v Ústeckém kraji několik let. Region vykazuje dlouhodobě nejvyšší nezaměstnanost v zemi, v srpnu činila 10,7 procenta, bez práce je přes 60 000 obyvatel. I další firmy, které ohlásily novou investici v kraji, jsou převážně z automobilového průmyslu. Zóna na místě bývalého vojenského letiště se tak po letech pomalu zaplňuje. Krajský zastupitelé schválili prodej pozemku v Trianglu španělské společnosti Gonvarri Corporación Financiera, která postaví závod na laserové vyřezávání kovových komponentů z

ocelových pásů určených pro automobilový průmysl. V továrně vznikne 125 pracovních míst.

Vládní agentura CzechInvest přivedla za celý rok 2013 do Ústeckého kraje investice za více než tři miliardy korun. Devět projektů mělo kraji přinést až 1 203 nových pracovních míst. [9]

2.3 SWOT analýza

SWOT analýza je metoda, pomocí které lze identifikovat silné a slabé stránky a také příležitosti a hrozby. Díky této analýze lze zhodnotit fungování celku, nalézt problematické oblasti či nové možnosti pro rozvoj. SWOT analýzu nelze nijak odhadnout, ale musí být spočítána či změřena. Není výsledkem, ale pouze nástrojem pro další analýzu. Dále uvedená SWOT analýza vychází ze zdroje [7].

2.3.1 Silné stránky

- Hustá dopravní síť na většině území kraje (zejména železniční)
- Blízkost Německa jako zdrojové oblasti investorů a návštěvníků
- Velký počet středně velkých měst jako potencionálních center ekonomického rozvoje
- Nadstandardně rozvinutá technická infrastruktura
- Velký počet průmyslových a rozvojových zón a připravených ploch k podnikání
- Nadstandardní počet zdravotnických zařízení a zařízení sociální péče a jejich dobrá dostupnost na většině území kraje
- Silný primární potenciál cestovního ruchu
- Levné a dostupné bydlení
- Dostatek ploch pro rozvoj podnikání v atraktivní poloze
- Dostatečná síť vzdělávacích institucí, středních a vyšších odborných škol a center celoživotního učení, dostatečná a pestrá nabídka vzdělávacích programů
- Příznivá věková struktura obyvatel
- Stále relativně výkonná regionální ekonomika
- Nerostné zásoby
- Přírůstek obyvatel v posledních letech
- Tradice rostlinné výroby (vinařství, chmelařství a další)

2.3.2 Slabé stránky

- Nízká vzdělanost obyvatelstva
- Přítomnost velkého počtu sociálně vyloučených a problémových obyvatel a sociálně vyloučených lokalit
- Mimořádně vysoká produkce SO₂ a Nox, velmi vysoká produkce CO a těkavých organických látek
- Vysoká dlouhodobá nezaměstnanost
- Pánevní oblast s mimořádně rozsáhlými plochami krajiny devastované současnou nebo ukončenou povrchovou těžbou hnědého uhlí
- Nízká transparentnost a nastavení procesů při rozhodování samospráv
- Špatná a zhoršující se spolupráce mezi místní a regionální samosprávou, zejména v případě odlišné politické příslušnosti vedení samospráv
- Nesoulad mezi poptávkou a nabídkou na trhu práce
- Přítomnost velkého počtu lokálních ekologických zátěží
- Nedostatek kapacit sociálního bydlení
- Nízká míra podnikatelské aktivity, zejména drobného a malého podnikání
- Zhoršený zdravotní stav obyvatel
- Značná produkce především průmyslového odpadu
- Slabá znalost němčiny mezi obyvateli kraje

2.3.3 Příležitosti

- Dostavba dálnice D8
- Reforma rozpočtového určení daní ve prospěch malých obcí vedoucí k silnější pozici obcí a k oživení místního trhu
- Dobudování Labské cyklostezky jako zásadního turistického produktu
- Integrace sociálně slabých do společnosti prostřednictvím práce s dětmi a mládeží
- Využití pracovního trhu v Německu pro české uchazeče o zaměstnání
- Změna sociální politiky
- Zapojení médií do zlepšení obrazu kraje
- Zjednodušení pravidel pro získávání dotací z pohledu žadatelů
- Reformy v oblasti vzdělávání a školství na národní úrovni, zvýšení kvality vzdělávání

2.3.4 Hrozby

- Odchod obyvatel v mladším ekonomicky aktivním věku, s vyšší úrovní vzdělání a širšími možnostmi uplatnění na trhu práce („odliv mozků“)
- Rostoucí veřejné zadlužení
- Imigrace obyvatel s nízkým sociálním statusem,
- Odchod investorů v době recesí z nových průmyslových zón
- Další hospodářské výkyvy a recese
- Závislost celých odvětví na evropských penězích
- Nákladná finanční udržitelnost výstupů projektů
- Prohlubování obecné nedůvěry občanů ve veřejnou správu
- Nejistota a nejasná koncepce vývoje limitů těžby hnědého uhlí
- Větrná a vodní eroze půdy
- Pokles obecného zájmu o problematiku životního prostředí

3 Vliv podniků na regionální rozvoj Ústeckého kraje

3.1 Nejúspěšnější odvětví v Ústeckém kraji

Ústecký kraj je charakteristický odlišnými krajinnými typy. Nachází se zde nížiny s převahou zemědělství – Lounsko a Litoměřicko. V podkrušnohorské pánevní oblasti jsou bohatá naleziště hnědého uhlí, která tvoří jeden z nejvýznamnějších surovinových a energetických zdrojů v České republice. Hnědé uhlí využívají zejména tepelné elektrárny, postavené v blízkosti hnědouhelného revíru. Jsou to elektrárny Tušimice, Tisová, Pruněrov, Počerady a Ledvice. S těžbou hnědého uhlí se již v dobách socialismu zde významně rozvíjel i chemický průmysl. Největší rafinerii ropy najdeme v Záluží u Mostu, které zpracuje 120 tisíc barelů ropy denně. Na její produkty navazuje zpracovatelský chemický průmysl v blízkém okolí. Vyrábí se zde amoniak, vodík, kyslík, polymery, topné oleje, motorová paliva, umělá hnojiva a další.

Mezi nejrozsáhlejší odvětví v ústeckém kraji patří chemický průmysl, těžební průmysl a zemědělství.

3.1.1 Chemický průmysl

V České republice je největším odvětvím chemický průmysl. Ukazuje to hospodářskou vyspělost země, protože v chemickém průmyslu je důležité mít velice kvalifikovanou pracovní sílu, dostatek veškerých výrobních faktorů a surovin potřebných k výrobě jako je voda a elektrická energie. Výstupy tohoto průmyslu jsou důležitou součástí dalších průmyslových odvětví. Chemické společnosti sídlí ve velkých komplexech poblíž svých zdrojů. V České republice se chemický průmysl soustřeďuje kolem Polabí od Ústí nad Labem až po Hradec Králové. Chemický průmysl patří mezi nejvýznamnější segmenty na trhu práce. Škody způsobené rozvojem chemického průmyslu na životním prostředí jsou středem pozornosti na celém světě.

UNIPETROL a. s.

Unipetrol je vedoucí skupinou v oblasti zpracování ropy a petrochemie v České republice a je jedním z hlavních dodavatelů ve střední a východní Evropě. Cílem společnosti je zajistit zpracování surové ropy a velkoobchod, dále petrochemickou výrobu a prodej a maloobchodní prodej motorových paliv. Společnost má celkovou roční kapacitu 5,5 milionů tun a navazující petrochemickou výrobu, vlastní více než 335 čerpacích stanic a má zhruba 4 000 zaměstnanců. Společnosti této skupiny se zabývají zejména výrobou a prodejem rafinérský výrobků, chemických a petrochemických produktů, polymerů, hnojiv a speciálních chemikálií. Mezi významné aktivity patří také financování vlastního výzkumu a vývoje.

Do skupiny UNIPETROL patří - UNIPETROL RPA, PARAMO a. s., BENZINA s. r. o., UNIPETROL DOPRAVA s. r. o., UNIPETROL SERVICES s. r. o., ČESKÁ RAFINÉRSKÁ a. s., Chemopetrol a. s. a další společnosti.

Mezi priority této skupiny patří vývoj, výroba a přeprava výrobků s minimálními riziky nepříznivých dopadů na lidské zdraví a životní prostředí. Ve vztahu k městům a obcím v oblastech své působnosti uplatňuje principy sociální odpovědnosti. V roce 2010 souhrnné náklady na ochranu životního prostředí dosáhly 1,805 miliard korun.

Společnost v rámci inovací postavila unikátní výzkumné a vzdělávací centrum, které propojuje výzkum s výukou a průmyslovou praxí, které se nachází v areálu Chempark v Záluží u Mostu. Evropská unie dotovala tento projekt částkou 600 milionů korun. Celkové náklady na vybudování centra byly 776 milionů korun. V průmyslovém areálu vyrostlo 23 moderně vybavených laboratoří, konferenční sál se dvěma posluchárnami a

další zázemí pro výzkum i vzdělávání. V budově je také 35 samostatných experimentálních aparatur, které umožní veškeré zkoumání. Nové centrum zajišťuje procesy vědecko-výzkumné činnosti s důrazem na spolupráci studentů, zástupců průmyslové sféry a vzdělávacích institucí v ČR i v zahraničí. V UNICRE se úspěšně rozvíjí oblast zahraniční spolupráce formou výměny studentů a přípravou a řešením společných projektů s obdobně zaměřenými univerzitami a akademickými pracovišti ve Finsku, Španělsku, Švédsku, Itálii a na Slovensku. [10]

3.1.2 Těžební průmysl

Česká republika má oproti jiným zemím poměrně velká naleziště uhlí, zejména hnědé. Největší naleziště hnědé uhlí se nachází v severních Čechách, zejména v Mostecké pánvi. Samotná těžba hnědé uhlí devastuje krajinu, a proto po dokončení těžby se tyto oblasti rekultivují. V této době stále probíhá spor o prolomení limitů těžby hnědé uhlí. Vláda stanovila velmi přísné limity těžby hnědé uhlí v Ústeckém kraji. Tento rok, nejspíše v červnu nebo v červenci, by měla vláda jednat o případném prolomení těchto těžebních limitů. Ministerstvo průmyslu a obchodu již představilo 4 varianty způsobu řešení této situace:

- *„Ponechání limitů těžby, které byly stanoveny v roce 1991 bez dalšího rozšiřování těžby a dopadu na obce*
- *Prolomení limitů na dole Bílina (Severočeské doly patřící společnosti ČEZ), umožňující pokračování těžby do roku 2055 bez dalších dopadů na obce*
- *Prolomení limitů na dole Bílina a dílčí prolomení limitů na dole ČSA (Severní energetická), což by si vyžádalo zbourání jižní části obce Horní Jiřetín. Tuto variantu prosazuje ministr průmyslu Jan Mládek*
- *Prolomení limitů na dole Bílina i ČSA, které by znamenalo kompletní zbourání Horního Jiřetína i Černic (kolem 170 domů)“ [11]*

V případě, že vláda neprolomí těžební limity, tak to bude mít velké dopady na celou ekonomiku Ústeckého kraje. Jednalo by se o ztracených 25 miliard Kč, nejen těžebních společností, ale i návazných firem, které by jinak šli na investice do nákupu technologií těžby, správu a údržbu dolů, ekologických sanací apod.. Dalším důsledkem neprolomení těžebních limitů by bylo další propouštění lidí z dolů a lidí ze souvisejících firem. To by přineslo ekonomické problémy podnikatelů a následné další propouštění u

drobných firem. V zájmu celé ekonomiky by měla vláda zvážit jednu z možností, která nezahrnuje jakékoliv neprolomení těžebních limitů.

Severočeské doly a. s.

Společnost Severočeské doly a. s. je jednou z velkých uhelných společností v Ústeckém kraji. Předmětem podnikání společnosti je především těžba, úprava a odbyt hnědého uhlí a doprovodných surovin. Společnost se v posledních letech postupně stala součástí koncernu řízeného společností ČEZ, a. s., jako řídicí společnosti. Severočeské doly se nachází v odloučených lokalitách Tušimice a Bílina. Společnost celkově zaměstnává kolem 4 000 zaměstnanců. Společnost ročně vyprodukuje 23 milionů tun uhlí a tím se řadí mezi největšího producenta hnědého uhlí v celé České republice. Nejenom, že se firma orientuje na důlní činnost, ale také se věnuje rekultivaci zdevastované krajiny.

V úsilí o minimalizaci a eliminaci vlivů těžby na životní prostředí vynakládá skupina Severočeské doly značné finanční částky, zejména na rekultivaci zasažených území, a na investice do ekologie. Zároveň průběžně každý rok tvoří rezervu na zahlazení následků hornické činnosti v průběhu a po ukončení těžby. Rekultivační akce jsou zajištěny dodavatelským způsobem specializovanou dceřinou společností, která zajišťuje veškeré rekultivační práce. Mimo financování těchto rekultivací z vlastních zdrojů, přispívalo také Ministerstvo financí České republiky v rámci akce „Odstranění ekologických škod v Ústeckém a Karlovarském kraji vzniklých v souvislosti s těžební činností státních hnědouhelných společností v období před jejich privatizací“.

Díky své finanční stabilitě spolu se svými dceřinými společnostmi poskytují spolehlivé zaměstnání a tím i sociální zabezpečení. Společnost a její dceřiné společnosti se dále snaží o tvorbu pracovních míst na základě nových kontraktů s dodavateli v regionu. Společnost také podporuje různé projekty v Ústeckém kraji a spolupráci s obcemi. Nad rámec svých smluvních a zákonných závazků poskytuje společnost obcím v bezprostředním okolí dary schválené valnou hromadou společnosti. Mezi další nástroje patří sponzorská činnost a reklama. Sportovní oddíly, kulturní a společenský sdružení dostávají příspěvky od této společnosti na podporu jejich aktivit. Společnost patří mezi členy různých organizací, jako je EURACOAL, UNECE. Také je společnost členem dalších českých družení.

Severočeské doly se stabilně podílejí na dosažení skupinových finančních cílů, plní významnou úlohu v plnění strategického programu „Zajištění paliv“ a zapojily se také

do nového strategického programu „Výkonnost a podnikavost“. Vizí společnosti je efektivní a bezpečná těžba. Významným strategickým záměrem společnosti je závěrečná korekce limitu těžby dolu Bílina. Severočeské doly vynaložily na investiční výstavbu v roce 2013 okolo 2 410,6 mil. Kč. Mezi nejvýznamnější patřily zakázky v dodávkách, rekonstrukcích a modernizacích těžební, dopravní a úpravárenské technologie, stavby vodního hospodářství, provozních důlních děl a ekologické stavby včetně ochranných opatření. V Tušimicích se připravuje další rozvoj, jehož cílem je ještě zdokonalit unikátní technologii homogenizace, která umožní vyrábět palivo i z uhlí, které by jinak jako nebilanční zůstalo nevyužito. Dále probíhá modernizace Úpravny uhlí Ledvice, kde bude zahájen provoz nakládky prachového uhlí mimo přístupovou komunikaci a bude přemístěna i nakládka tříděného uhlí. Tyto dvě ekologické investice a budovaný ochranný val výrazně sníží ekologickou zátěž Ledvic a umožní neručený provoz dolu a jeho životnost.

Severočeské doly propustily do konce roku 2014 několik stovek zaměstnanců, další zaměstnance propustí do konce června. Ze společnosti, která je členem skupiny ČEZ, odejde asi 350 lidí, tedy zhruba 6% zaměstnanců. Společnost propouštění zdůvodňuje zvyšováním nákladů na energie a na častější údržbu nerovnoměrně využívaného a více opotřebovávaného zařízení. Odboráři přičítají propouštění neúspěšným akvizicím skupiny v zahraničí. Díky tomuto činu se v kraji dále bude zvyšovat nezaměstnanost. [12]

3.1.3 Zemědělství

Zemědělská půda se rozkládá v kraji na 275 tisíc ha. Mezi přínosy vstupu České republiky do Evropské unie patří dotace. Veškeré zemědělství se rozkládá v nížinách poblíž řek Labe a Ohře. Jsou zde velice kvalitní půdy s vysokou bonitou. Díky vhodným klimatickým podmínkám se zde pěstují obilniny, slunečnice, ovoce a zelenina, řepka olejka, a především chmel. V územích, kde se rozprostírají hory, jsou pastvy pro dobytek. Nejdůležitější plodinou je zde pěstování chmele. Chmelařské oblasti jsou poblíž Žatecka a Lounska.

Chmelařství, družstvo Žatec

CHMELAŘSTVÍ, družstvo Žatec je organizací sdružující v současné době 101 českých pěstitelů chmele hospodařících na 4.136 ha chmelnic, což cca 94% ploch chmelnic České republiky. Družstvo se zabývá především zpracováním chmele a obchodem

s chmelem. Dále pak chmelařskou mechanizací, výstavbou chmelnic a skladováním chmele. Družstvo nabízí jemný Žatecký aromatický chmel ze všech pěstitelských oblastí České republiky.

Největší oblastí, které družstvo vlastní je Žatecká chmelařská oblast. Tato oblast zabírá 74,3% ze všech chmelařských oblastí. Nejdůležitější odrůdou, kterou družstvo pěstuje je Žatecký poloraný červeňák, který se řadí mezi nejkvalitnější aromatické odrůdy na světě.

Mezi priority investic patří:

1. Obnova chmelnic (výsadba porostů a výstavba chmelových konstrukcí) - do 5 let je nutné obnovit min. 2 000 ha chmele – náklady kolem 1,5 miliard korun
2. Udržení vody v krajině, budování vodních zdrojů pro závlahy
3. Zajištění pracovních sil pro sezónní práce ve chmelnicích
4. Udržení plateb spojených s produkcí chmele
5. Investice do technologií spojených s pěstováním a sklizní chmele

Poslední investice:

- Dotace na pořízení progresivní výrobní technologie z operačního programu OP Podnikání a inovace ve výši 1.275.000 Kč
- Dotace na pořízení obráběcího centra k zefektivnění výroby závodu Mechanizace z operačního programu OP Podnikání a inovace ve výši 1.285.246 Kč [13]

3.2 Vybraný dotační projekt IPRM pro Chomutov

„Integrovaný plán rozvoje města je jedním z účinných nástrojů politiky, který zajišťuje koordinaci odvětvových a územních politik ve městech. Zároveň představuje nástroj pro čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů s cílem zajistit synergický efekt jednotlivých intervencí podporujících určená města jako póly rozvoje regionu prostřednictvím koncentrace alokace finančních prostředků do geograficky vymezené zóny města nebo v rámci řešení klíčového tématu rozvoje města.“ [14]

Město Chomutov chtělo zlepšit život ve městě a začalo plánovat projekt, který by tento cíl naplnil. Ve městě již stál starý zimní stadion, městské lázně, kino a fotbalový stadion, ale každý byl v alarmujícím stavu, a každý stál na jiném konci města. Město

chtělo naplánovat nový projekt tak, aby se našlo místo, které by pojmul všechny promyšlené stavby. Při plánování se tento projekt stal největším projektem v celém regionu. Muselo se přijít na to, kde se seženou finance na tento projekt. Město samo bylo schopno část peněz uhradit ze svého rozpočtu, ale to by ani zcela nestačilo. Proto město zažádalo prostřednictvím Regionálního operačního programu Severozápad o dotace z Evropské unie. K podání žádosti o dotaci bylo nezbytné zpracovat dokument IPRM podle prováděcího dokumentu Regionálního operačního programu Severozápad - IPRM „Areál bývalých kasáren a přilehlého okolí“. Tento projekt prošel několika stupni posuzování a dne 5. 9. 2008 byl schválen Regionální radou soudržnosti.

3.2.1 IPRM Chomutov 2007-2013 Areál bývalých kasáren

Místem realizace jsou pozemky v bývalém objektu vinohradských kasáren v Chomutově. V roce 2013 byl k dispozici kompletní a moderní sportovní a kulturně společenský areál. Navazuje na areál Kamencového jezera v blízkosti Chomutovského Zooparku.

Strategický partner

Fakulta sociálně ekonomická Univerzity Jana Evangelisty Purkyně patří mezi strategické partnery IPRM ROP Chomutov Areál bývalých kasáren a přilehlého okolí. V rámci udržitelnosti projektů IPRM Chomutov město spolupracovalo s akademiky, odbornými asistenty a studenty z ekonomické fakulty této Univerzity.

Tento strategický partner měl za úkol podílet se na přípravách, realizaci a udržitelnosti celého IPRM a mezi jeho aktivity patřilo:

- *„Prezentace informací o partnerství na webových stránkách*
- *Spolupráce v oblasti zajištění praxe pro studenty FSE v rámci realizace a následné udržitelnosti projektu IPRM Chomutov,*
- *Spolupráce na výběru a zadávání bakalářských a diplomových prací tematicky zaměřených na rozvoj města Chomutov a blízké okolí,*
- *Spolupráce při zvýšení informovanosti a zajištění možnosti účasti na odborných seminářích a konferencích s tematikou regionálního rozvoje*
- *Výzkum dopadu IPRM na rozvoj území realizace opatření ke zjištění zpětné vazby od široké veřejnosti a všech, kteří budou užívat infrastrukturu v rámci revitalizované zóny“ [15]*

Dalšími partnery jsou i chomutovské organizace a sdružení, např. KLH Chomutov a. s., Kultura a sport Chomutov s. r. o., Podkrušnohorský Zoopark p. o., SWIETELSKY STAVEBNÍ s. r. o., North stav a. s., Sdružení FRK s. r. o., a další organizace.

SWOT analýza staré zóny kasáren pro novou výstavbu

Město hledalo místo, které by bylo z hlediska dostupnosti a nevyužitelnosti ideálním místem pro výstavbu nového areálu. Musela proto vytvořit SWOT analýzu každého potencionálního území. Nakonec město vybralo areál bývalých kasáren na kraji města v blízkosti Kamencového jezera a Zooparku. A zde je jeho SWOT analýza:

Silné stránky

- Geografická poloha v rámci regionu
- Atraktivní okolí
- Soulad plánovaných aktivit s územním plánem
- Zkušenosti města s administrativou

Slabé stránky

- Nevyužití území se zhoršujícím se stavem některých složek životního prostředí
- Trvalá absence osídlení
- Negativní image zóny
- Havarijní stav dopravní i technické infrastruktury
- Žádný počet hospodářských aktivit

Příležitosti

- Revitalizace nevyužitého území
- Vybavení veřejnými službami, které v oblasti chybí
- Zlepšení dopravní obslužnosti území
- Vytvoření nových parkovacích míst
- Použití nových technologií

Hrozby

- Nedostatečná dopravní obslužnost zóny
- Zatížení osobní dopravou
- Nízká kapacita aktivit
- Nedostatek finančních prostředků pro realizaci

Po nalezení vhodného území pro realizaci plánu se pomalu začalo tvořit centrum sportu a volného času. Město také muselo najít vhodné investory a také muselo najít vhodné firmy pro stavbu celého areálu.

3.2.2 Komplex dílčích staveb v rámci projektu

Zimní stadion

Postavil se zde zimní stadion pro extraligovou soutěž s kapacitou 5 200 návštěvníků, z toho 4 800 míst k sezení.

1. Etapa výstavby: 27. 4. 2009 – 30. 8. 2009
2. Etapa výstavby: 1. 9. 2009 – 31. 3. 2010
3. Etapa výstavby: 1. 4. 2010 – 30. 8. 2010
4. Etapa výstavby: 1. 9. 2010 – 25. 12. 2012

Zhotovitel stavby: North stav a. s.

Tréninková hala a šatnovací blok

Proběhla výstavba nové haly a šatnovacího bloku, který navazuje na budovu zimního stadionu. Zajišťuje veřejné bruslení, aktivity krasobruslařského klubu, výuku hokejových družstev. Kapacita haly je 188 návštěvníků, 88 míst na sezení a 100 na stání.

1. Etapa výstavby: 18. 5. 2009 – 30. 9. 2009
2. Etapa výstavby: 1. 10. 2009 – 31. 5. 2010
3. Etapa výstavby: 1. 6. 2010 – 3. 10. 2010

Zhotovitel stavby: North stav a. s.

Letní stadion s tréninkovým zázemím

Výstavba nového fotbalového hřiště, atletického stadionu, dráhy na in-line bruslení, tribun, šaten, WC a občerstvení. Je zde 4800 míst na sezení a z toho jsou 2/3 kryté.

Výstavba: 11/2011 – 02/2012

Zhotovitel stavby: Sdružení FRK s. r. o., SWIETELSKY STAVEBNÍ s. r. o.

Oddychové a relaxační centrum

Výstavba nového víceúčelového rekreačního bazénu, dětského bazénu, sportovního bazénu, bazénové a vodní atrakce.

Výstavba: 01/2011 – 05/2012

Zhotovitel stavby: Sdružení Relax Chomutov, Stavební a obchodní společnost Most s. r. o., ELTE

Kulturně společenské centrum

Výstavba dvou kinosálů s kapacitou 255 a 125 míst a vybavení 3D technologií.

1. Etapa výstavby: 1. 1. 2008 – 30. 9. 2010

2. Etapa výstavby: 1. 1. 2010 – 29. 8. 2011

Zhotovitel stavby: SILNICE GROUP a. s.

Doplnění parkovacích míst a technické infrastruktury

Výstavba velké kapacitní plochy kolem budov a dopravní napojení.

Výstavba: 01/2011 – 05/2012

Zhotovitel stavby: Sdružení Relax Chomutov, Stavební a obchodní společnost Most s. r. o., ELTE

Revitalizace a regenerace prostředí v zóně

Výstavba zelené plochy, oplocení, vybudování vrátnice, zabudování kamerového systému a informačního systému, přípojky sítí a stavba dětského hřiště.

1. Etapa výstavby: 1. 1. 2008 – 15. 2. 2011

2. Etapa výstavby: 16. 2. 2011 – 27. 7. 2012

Zhotovitel stavby: SWIETELSKY STAVEBNÍ s. r. o. [15]

Obrázek č. 2: Mapa areálu

Zdroj: www.novychomutov.cz

3.2.3 Dotace projektu

Město Chomutov mělo za cíl efektivní a účinné využití všech finančních prostředků. Vyrovnaný rozpočet musí být hlavní podmínkou pro dosažení finanční stability města. Jako finanční prostředek k financování může město použít běžný rozpočet. Mezi další prostředky pro financování může patřit:

- Nalezení možných úspor u běžných výdajů
- Financování na základě prodeje majetku nebo akcií a dalších podílů
- Zajištění dalších dotací ze státního rozpočtu a dalších fondů a fondů z Evropské unie
- Přijetí střednědobého úvěru.

Statutární město Chomutov získalo předběžnou dotaci 1.033.641.808 Kč z celkových nákladů 1.507.326.849 Kč a to jak z Evropské unie prostřednictvím ROP Severozápad, tak od regionální rady a samotného Ústeckého kraje. Tento den otevřel cestu k dalším přípravám jednotlivých dílčích projektů. [16]

Tabulka č. 1: Finanční krytí projektu

	Rozpočet Celkem v Kč	Regionální rada v Kč	EU v Kč	Ústecký kraj v Kč	Město v Kč
Zimní stadion	580.527.914	17.415.837	214.795.328		348.316.749
Tréninková hala	137.817.130	10.336.285	117.144.560		10.336.285
Letní stadion	245.292.410		208.498.548	18.396.931	18.396.931
Oddychové a relaxační centrum	296.004.840		251.604.114	22.200.362	22.200.364
Kulturně společenské centrum	138.951.860	5.892.232	66.779.767		66.279.861
Parkovací plochy	52.500.000		44.625.000	3.937.500	3.937.500
Revitalizace	31.498.705	2.362.403	26.773.899		2.362.403
Efektivní řízení I	7.751.598	581.370	6.588.859		581.369
Efektivní řízení II	16.982.392	1.273.679	14.435.033		1.273.680
Celkem	1.507.326.849	37.861.806	951.245.108	44.534.793	473.685.142

Zdroj: Vlastní zpracování podle informací od Jitky Šurkalové, finanční manažerky městského úřadu v Chomutově

V této tabulce můžeme nalézt celé finanční krytí celého projektu. Nejvíce tento projekt dotovala Evropská unie prostřednictvím ROP Severozápad a to přibližně 63% peněžních prostředků. Tento projekt doposud patří k největším v tomto kraji. [16]

3.2.3 Zhodnocení projektu

Hlavním cílem projektu bylo vybudování sportovního areálu za účelem zvýšení sportovních a kulturních aktivit v regionu. Vybudování všech těchto zařízení přineslo nejen další volná pracovní místa, ale i zvýšení kulturní úrovně obyvatel. Od doby otevření areálu mají všechny zařízení vysokou návštěvnost. Městu se podařilo z dříve nevyužívaného prostoru vytvořit hlavní atraktivitu města. Ačkoliv se výstavba celého areálu povedla, výstavba aquaparku neproběhla zcela v pořádku. Byl zde problém s málo kvalitními materiály k výstavbě, což může zapříčinit dřívější opravy celého zařízení. Jinak celkové hodnocení celého projektu lze ohodnotit jako velice přijatelné.

3.3 Regionální operační program Severozápad

Regionální operační program Severozápad (ROP Severozápad) je hlavní dokument určující regionu pro čerpání strukturálních fondů. Strategie ROP vychází z Lisabonské strategie. Prostředky na realizaci jsou považovány za veřejné prostředky, na jejichž poskytnutí se vztahují pravidla Evropské unie týkající se veřejné podpory a národní předpisy.

Regionální operační program Severozápad zahrnuje Ústecký a Karlovarský kraj. Jeho cílem je zvýšit kvalitu prostředí a přeměnit ekonomické a sociální struktury regionu. Tento program je zaměřen na dopravní dostupnost a propojení regionu, podporu rozvoje infrastruktury, služby cestovního ruchu, na podnikatelské zóny, zlepšení podmínek pro žití v obcích a na venkově. Tento program je financován z Evropského fondu pro regionální rozvoj a má jako rozpočet okolo 745,9 mil Euro.

ROP Severozápad je členěn do oblastí podpory:

- Regenerace a rozvoj měst – rozpočet 259,3 mil. Euro
- Integrovaná podpora místního rozvoje – rozpočet 53,9 mil. Euro
- Dostupnost a místní obslužnost – rozpočet 269,6 mil. Euro
- Udržitelný rozvoj cestovního ruchu – rozpočet 142,9 mil. Euro
- Technická asistence – 20,2 mil. Euro

O tuto podporu můžou požádat všechny ekonomické subjekty v tomto vymezeném regionu. Mohou to být sdružení, neziskové organizace, podnikatelé, školská a vzdělávací zařízení, kraje obce a další. Regionální operační program je ošetřen mnoha legislativními dokumenty Evropská unie a České republiky.

Od počátku minulého programovacího období Ústecký kraj podal 75 žádostí ve výši 5,6 miliard Kč. Řídící orgány ROP Severozápad podepsaly smlouvu u 41 žádostí o poskytnutí dotace v celkové hodnotě 3,6 miliard Kč. Úspěšnost v podávání je teda 54,7%. Největší podíl dotace do kraje jde právě přímo prostřednictvím ROP z Evropské unie (83%). Tyto investice jsou většinou směřovány do regionálních center. [17]

3.4 Ekonomika a podnikání v číslech

Hospodářská síla Ústeckého kraje je v rámci České republiky významná a v mnoha směrech nezastupitelná. Je klíčovým regionem průmyslového a energetického potenciálu státu – vyrábí se zde zhruba 30% elektrické energie. Z pohledu hrubého

domácího produktu České republiky se Ústecký kraj pohybuje na nejméně významnějších pozicích. Kraji totiž náleží celých 6,5% z celkového HDP. Zhruba stejným podílem se i podílí na vývozním výkonu. Co se týká investic, Ústecký kraj se podílí zhruba 6-7% na investičních aktivitách v České republice.

Ústecký kraj patří tradičně mezi kraje s nižším podílem malých a středních podniků na celkové zaměstnanosti. Přesto se však podíl malých a středních podniků pohybuje okolo 60% na celkovém počtu všech zaměstnaných.

Tabulka č. 2 Ekonomické subjekty podle právních norem v Ústeckém kraji

Právní forma	2011	2012	2013
Fyzické osoby	137 718	137 639	135 731
Právnícké osoby	40 778	41 487	36 299
Celkem	178 496	179 126	172 030

Zdroj: Vlastní zpracování na základě informací z Českého statistického úřadu

Podle výše zmíněné tabulky můžeme vidět, že v roce 2012 se celkový počet ekonomických subjektů zvýšil zhruba o 0,35%. Zatímco porovnáme roky 2012 a 2013 vidíme poměrně větší pokles počtu ekonomických subjektů o 4%.

Tabulka č. 3 Ekonomické subjekty podle kategorie počtu zaměstnanců v Ústeckém kraji

Velikostní kategorie	2011	2012	2013
0-9 zaměstnanců	65 152	64 300	62 246
10-249 zaměstnanců	5 168	3 144	3 026
250 a více	130	126	125

Zdroj: Vlastní zpracování na základě informací z Českého statistického úřadu

Z tabulky je patrný všeobecný pokles všech kategorií ekonomických subjektů v uvedených letech. Tento pokles se nejvíce dotknul subjektů, které zaměstnávají 10 až 249 zaměstnanců. Podniky, které mají 0 až 9 zaměstnanců, zabírají drtivou většinu všech ekonomických subjektů v Ústeckém kraji. Od roku 2011 do roku 2013 se počet těchto subjektů drží mezi 92% a 96% z celkového počtu.

Tabulka č. 4 Vzniklé ekonomické subjekty podle vybraných právních norem v Ústeckém kraji

Právní forma	2011	2012	2013
Soukromí podnikatelé podnikající na základě živnostenského oprávnění	5 099	4 387	3 761
Soukromí podnikatelé podnikající na základě jiného než živnostenského zákona a zákona o zemědělství	161	125	442
Zemědělství podnikatelé – fyzické osoby	40	26	22
Obchodní společnosti	682	680	594
Společenství vlastníků jednotek	243	144	134
Družstva	4	10	6
Příspěvkové organizace	1	6	3
Zahraniční osoby	453	544	807
Sdružení	265	262	294
Organizační jednotky sdružení	56	51	14
Celkem	7 028	6 259	6 107

Zdroj: Vlastní zpracování na základě informací z Českého statistického úřadu

Během let 2011 až 2013 se ve většině případů snížil počet vzniklých ekonomických subjektů. Největší pokles byl zaznamenán u kategorií organizační jednotky a sdružení, zemědělství podnikatelé, společenství vlastníků jednotek. Naopak největší nárůst byl zaznamenán u soukromých podnikatelů podnikajících na základě jiného než živnostenského zákona, zahraniční osoby.

Tabulka č. 5 Zaniklé ekonomické subjekty podle vybraných právních norem v Ústeckém kraji

Právní forma	2011	2012	2013
Soukromí podnikatelé podnikající na základě živnostenského oprávnění	3 480	3 531	10 126
Soukromí podnikatelé podnikající na základě jiného než živnostenského zákona a zákona o zemědělství	181	104	139
Zemědělství podnikatelé – fyzické osoby	33	28	105
Obchodní společnosti	174	262	257
Společenství vlastníků jednotek	1	-	1
Družstva	8	10	9
Příspěvkové organizace	11	17	9
Zahraniční osoby	93	429	3 193
Sdružení	23	23	179
Organizační jednotky sdružení	10	49	136
Celkem	4 026	4 517	14 186

Zdroj: Vlastní zpracování na základě informací z Českého statistického úřadu

Podle tabulky je zřejmé, že ve sledovaném období probíhá většinou velký nárůst počtu zaniklých ekonomických subjektů. Největší nárůst počtu zaniklých subjektů je u zahraničních osob, organizačních jednotek družení, sdruženích a soukromých podnikatelů podnikajících na základě živnostenského zákona.

4 Zhodnocení podpory podnikání

Podpora podnikání probíhá ze strany státu, příslušného kraje a také od Evropské unie.

V České republice existuje mnoho organizací, které pomáhají s podporou podnikání. Mezi nejvýznamnější patří CzechInvest, Centrum pro regionální rozvoj ČR a Česká exportní banka. Největší podporu z nich zajišťuje CzechInvest, který získává pro podnikatele dotace jak od státu tak i z Evropských dotačních fondů. Celkem v roce 2013 tato agentura získala pro podnikatele z celé ČR 47 949,38 mil. Kč, z toho Ústecký kraj dostal 3 091,86 mil. Kč. Tuto výslednou částku pro kraj zahrnovalo celkem 9 projektů. Také tato agentura shání investory ze zahraničí. Momentálně jsou v nabídce z Ústeckého kraje dvě průmyslové zóny a to Žatec – Triangle a Most – Joseph.

Podpora z Evropské unie probíhá pomocí různých strukturálních fondů. Každý fond je zaměřený na jinou oblast. Evropská unie vytváří programové období pro každou členskou zemi, které je rozděleno na 20 programů. Tyto programy mají stanovenou limitní sumu peněz. Nyní běží programové období 2014–2020 a pro Českou republiku je vyhrazeno celkem 24 miliard eur. Nejvíce peněz půjde do operačního programu dopravy, integrovaného regionálního operačního programu a operačního programu podnikání a inovace pro konkurenceschopnost.

Ústecký kraj také ze svých fondů podporuje podnikatelskou činnost i města samotná. Poskytuje dotace například na obnovu venkova, záchranu drobných památek a architektury, prevenci kriminality, dotace na zdravotnické služby a další.

5 Analýza hlavních nedostatků Ústeckého kraje

Ekologické problémy firem

Firmy v Ústeckém kraji mají pasivní přístup k ochraně životního prostředí a ekologii celkově. Dají se najít některé příklady firem, které vynakládají značné částky na ochranu životního prostředí způsobenou jejich činností. Takovýchto firem je v celém regionu malé procento. Do tohoto malého procenta většinou patří jen velké firmy, které mají dostatek prostředků na ochranu. S postupem času se toto procento firem zvyšuje. Ale přesto Ústecký kraj má pořád nejvyšší úroveň biodiverzity z celé Evropy. O ekologii firem se v poslední době hodně zajímá široká veřejnost. Proto se pro velké firmy stalo nezbytností vynakládání prostředků na ekologii.

Kriminalita

Tento kraj má jednu z největších kriminalit v celé republice. V kriminalitě zde převládají krádeže. Většinu všech těchto krádeží způsobují nepřizpůsobivý občané. Ve většině případů se jedná o krádeže spotřebního zboží, a krádeže kovových výrobků. Jsou to těžko dohledatelné věci. Většinou se nezjistí pachatel těchto krádeží.

Vysoký příliv sociálně nepřizpůsobivých a nekvalifikovaných občanů

Vysoký příliv těchto občanů je zapříčiněn skupováním panelových domů pražskými investory. Tyto byty skupují z důvodů nízkých cen bytů. Tyto byty potom nabízejí nepřizpůsobivým občanům z jiných míst republiky. V tomto kraji je velmi slabá kupní síla na byty. Proto jsou byty volné, nabízejí se za málo peněz a pražští investoři mají možnost tyto byty odkupovat ve velkém. Tento příliv nepřizpůsobivých a nekvalifikovaných občanů způsobuje vysokou kriminalitu a nezaměstnanost.

Cestovní ruch

Ústecký kraj nepatří mezi hlavní turistické destinace České republiky, přestože má co nabídnout. To je zapříčiněno hlavně kvůli negativní image kraje. Mezi překážky rozvoje cestovního ruchu patří špatná dopravní dostupnost atraktivních oblastí a značně zanedbaný stav dopravní infrastruktury, nedostatek ubytovacích kapacit, nízká kvalita restauračních zařízení, dále také nízká kvalita základních a doplňkových služeb cestovního ruchu, nedostatečné nákupní možnosti a drahé služby. Dále sem také patří nedostatečná péče o kulturní památky a dostupnost informací o regionu.

6 Vyhodnocení analýzy a případná doporučení

Tato kapitola navazuje na předchozí kapitolu. Ke každému nedostatku je zde přiřazeno řešení.

Ekologické problémy firem

Bylo by vhodné zpřísnit sankce za nedodržování ekologických nařízení stanovené vládou České republiky. Zpřísnění sankcí by viníka, který by nařízení nedodržoval, poučilo a motivovalo by také ostatní ekonomické subjekty k dodržování těchto nařízení.

Také by nebylo od věci, aby si firmy zažádaly o poskytnutí dotací z Evropské unie na základě ochrany životního prostředí. Přijaté dotace by firmy mohly využívat na rekultivace zdevastovaných území, odstranění následků ekologických katastrof a i na prevenci.

Kriminalita

K řešení tohoto problému by bylo dobré zvýšit právní ochranu osobního vlastnictví, tzn., že jakmile pachatel vstoupí na cizí pozemek, nese veškeré následky za svou újmu na zdraví způsobenou majitelem a za škodu osobních věcí majitele. Toto opatření by zajisté snížilo kriminalitu. Tento způsob už je využíván i ve Spojených státech amerických.

Jako další řešení tohoto problému by mohlo být zpřísnění sankcí za provedené zločiny. Pachatel by si pak rozmyslel pro příště, jestli mu vysoký trest nebo vysoká pokuta stojí za to, aby spáchal nějaký trestný čin.

V rizikových oblastech by se měl zvýšit počet policejních hlídek a také by se měla zvýšit frekvence policejních obchůzek. To by dozajista snížilo pokusy o krádeže.

Vysoký příliv sociálně nepřízpůsobivých a nekvalifikovaných občanů

Stát by v tomto případě měl změnit svoji sociální politiku. Především změnit příspěvky na bydlení, změnit podporu v nezaměstnanosti. Měla by se změnit celková výše jak podpory v nezaměstnanosti tak i příspěvku na bydlení a také by se měly změnit podmínky pro udělení podpory a příspěvků. To by zamezilo přílivu těchto osob.

Cestovní ruch

Jako řešení nedostatečného potenciálu cestovního ruchu by bylo vhodné vytvořit video reportáže zajímavostí v kraji, které by byly vysílány v pořadech zaměřených na kulturní zajímavosti. Do propagačního videa by se zahrnuli zajímavosti, jako jsou památník Tereziín, chrám Sv. Mikuláše v Lounech, zámek Červený Hrádek, zámek Libochovice a důlní safari na dole Mostecké uhelné společnosti. S přílivem turistů do kraje by se zvýšila celková propagace těchto míst, zvýšil by se zájem o ubytování a hlavně by se tím zvýšily tržby, a tím by se také zvýšila zaměstnanost v tomto sektoru.

Jako další řešení tohoto stavu by dopomohlo zvýšení dotací na rekonstrukci památek a zajímavostí a také na zvýšení kvality ubytování a služeb spojených s tím. Dotace by pocházely částečně z ROP Severozápad, který je financován Evropskou unií, a část dotací by šla z rozpočtu kraje. Zviditelnily by se tím firmy zapojené do těchto aktivit a hlavně by se zvýšil image kraje v rámci cestovního ruchu

Závěr

Na základě analýzy můžeme říci, že Ústecký kraj je kraj, který nenaplnuje svůj potenciál, který by vedl k celkovému růstu kraje. Ekonomika kraje je velice závislá na těžbě hnědého uhlí. Těžební společnosti zaměstnávají většinu ekonomicky aktivního obyvatelstva. Problémy a útlum, které zasáhly toto odvětví v posledních pár letech, nutí společnosti k velkému propouštění, což způsobuje zvýšení už tak dost velké míry nezaměstnanosti. Nicméně lze vidět snahu o přesměrování ekonomiky na průmyslovou výrobu, která má v regionu velký potenciál. Tohoto se snaží kraj dosáhnout lákáním zahraničních investorů, kteří by tak podpořili zaměstnanost, zvýšili image kraje a přivedli peníze do ekonomiky regionu. Podobně nevyužitý potenciál má i cestovní ruch, který není dostatečně rozvinutý, ačkoliv má co nabídnout. Naopak silnou stránkou kraje je dopravní infrastruktura, která je velmi rozvinutá. Rozsáhlá síť je jak v silniční, tak i v železniční dopravě. Tyto sítě jsou v dobrém technickém stavu a dochází k častým opravám a rekonstrukcím. Podobně lze ohodnotit i síť nemocnic v regionu, která sice není všude na stejné úrovni, ale vyniká zde pár nemocnic, které mají velmi dobrou úroveň vybavení. Pokud se kraj zaměří na slabiny ve všech zmíněných odvětvích, může mu to zlepšit image a to jak ho přijímá veřejnost.

Podpora podnikání je nedílnou součástí dalšího rozvoje regionu. Největší část podpory přichází z fondů Evropské unie. V rámci politiky hospodářské a sociální soudržnosti Evropské unie se fondy hlavně zaměřují na snížení rozdílů mezi jednotlivými regiony Evropské unie, které jsou nejvíce strukturálně postižené. Tyto peníze pomáhají snížit tyto strukturální změny a hlavně podpořit zaměstnanost. Přestože se tato podpora jeví být dostatečnou, podniky a podnikatelé jsou ohledně těchto podpor nedostatečně informováni a neví jak tyto podpory správně využít. Již bylo zmíněno, že většina peněz přichází z Evropské unie, ale je vůbec správné, že většina těchto peněz jde odsud a ne od státu?

Seznam tabulek

Tabulka č. 1	Finanční krytí projektu	42
Tabulka č. 2	Ekonomické subjekty podle právních norem v Ústeckém kraji	44
Tabulka č. 3	Ekonomické subjekty podle kategorie počtu zaměstnanců v Ústeckém kraji	44
Tabulka č. 4	Vzniklé ekonomické subjekty podle vybraných právních norem v Ústeckém kraji	45
Tabulka č. 5	Zaniklé ekonomické subjekty podle vybraných právních norem v Ústeckém kraji	45

Seznam obrázků

Obrázek č. 1	Mapa Ústeckého kraje	19
Obrázek č. 2	Mapa areálu nového projektu IPRM	41

Seznam grafů

Graf č. 1	Počet obcí v průběhu let 1960-2011	20
------------------	------------------------------------	----

Seznam zkratek

a. s.	akciová společnost
cca.	přibližně
CO	oxid uhelnatý
č.	číslo
ČEZ	České energetické závody
ČR	Česká republika
ČSA	doly Československé armády
D8	dálnice spojující Prahu s Německem (Praha – Ústí nad Labem) státní hranice ČR/SRN)
EU	Evropská unie
EURACOAL	evropská asociace pro černé a hnědé uhlí
ha	hektarů
HDP	Hrubý domácí produkt
IPRM	integrovaný plán rozvoje města
Kč	korun českých
km²	kilometry čtverečný
mil.	miliónů
m. n. m.	metry nad mořem
např.	například
Nox	oxidy dusíku
OP	operační program
p. o.	příspěvková organizace
ROP	regionální operační program
SO₂	oxid siřičitý
s.r.o.	společnost s ručením omezeným
str.	strana

SWOT	analýza silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb
tzv.	tak zvaný
UNECE	ekonomická komise OSN pro Evropu

Seznam použité literatury

Literatura

- [1] SYNEK, Miloslav a kol. *Podniková ekonomika*. 4. přepracované a doplněné vydání. Praha: C. H. Beck, 2006. ISBN 80-7179-892-4.
- [4] ADAMČÍK, Stanislav. *Zdroje teorie regionální politiky a regionálního rozvoje*. 1. vyd. Ostrava: VŠB, 1997. 131 s. ISBN 80-7078-432-6.
- [5] JEŽKOVÁ, Renáta a JEŽEK, Jiří. *Podnikanie a jeho komunálna a regionálna podpora*. Bratislava: Eurokódex, 2011. 248 s. ISBN 978-80-89447-47-3.
- [6] SRPOVÁ, Jitka a kol. *Základy podnikání: teoretické poznatky, příklady a zkušenosti českých podnikatelů*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2010. 427 s. ISBN 978-80-247-3339-5.

Internetové zdroje

- [2] Aktivní politika zaměstnanosti [online]. www.portal.mpsv.cz [cit. 2015-02-22]. Dostupné z: <https://portal.mpsv.cz/upcr/kp/lbk/kop/liberec/apz>
- [3] Nezaměstnanost [online]. www.finance.cz [cit. 2015-02-22]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/makrodata-eu/trh-prace/nezamestnanost/>
- [7] Ústecký kraj [online]. www.kr-ustecky.cz [cit. 2015-02-22]. Dostupné z: <http://www.kr-ustecky.cz/>
- [8] Příčiny nezaměstnanosti [online]. www.kge.zcu.cz [cit. 2014-09-11]. Dostupné z: <http://www.kge.zcu.cz/veda/konference/prispevky/jedn/BURZA.HTM>
- [9] Nová pracovní místa [online]. www.blesk.cz [cit. 2014-09-11]. Dostupné z: <http://www.blesk.cz/clanek/live-ekonomika/273835/v-usteckem-kraji-nabidnou-novi-investori-na-3000-pracovnich-mist.html>

- [10] Unipetrol [online]. www.unipetrol.cz [cit. 2015-02-22]. Dostupné z: <http://www.unipetrol.cz/cs/Stranky>
- [11] Prolomení limitů těžby [online]. <http://www.novinky.cz> [cit. 2015-02-22]. Dostupné z: <http://www.novinky.cz/ekonomika/360152-sedm-set-horniku-demonstrovalo-za-uplne-prolomeni-limitu-tezby.html>
- [12] Severočeské doly [online]. <http://www.sdas.cz/> [cit. 2015-02-22]. Dostupné z: <http://www.sdas.cz/>
- [13] Chmelařské družstvo Žatec [online]. www.chmelarstvi.cz/ [cit. 2015-02-22]. Dostupné z: <http://www.chmelarstvi.cz/>
- [14] Integrovaný plán rozvoje města [online]. www.iprm.cz [cit. 2015-02-22]. Dostupné z: <http://www.iprm.cz/iprm/>
- [15] Kulturně společenské a sportovní centrum [online]. www.novychomutov.cz [cit. 2015-02-22]. Dostupné z: <http://www.novychomutov.cz>
- [17] Regionální operační program Severozápad [online]. www.nuts2severozapad.cz/ [cit. 2015-02-22]. Dostupné z: <http://www.nuts2severozapad.cz/>

Ostatní zdroje

- [16] Téma: Dotace na projekt IPRM, rozhovor s Jitkou Šurkalovou, finanční manažerkou městského úřadu Chomutov

Abstrakt

ŠAMPALÍKOVÁ, Šárka. *Podniky a podnikání v regionálním rozvoji*. Bakalářská práce. Cheb: Fakulta ekonomická ZČU v Plzni, 50s., 2015

Klíčová slova: podnikání, region, nezaměstnanost, dotace, SWOT analýza, regionální operační program

Bakalářská práce zkoumá z různých hledisek podniky a podnikání v regionálním rozvoji v Ústeckém kraji. První část práce se věnuje podnikání, nezaměstnanosti a regionální politice. V další části práce je analýza kraje, jeho silné a slabé stránky a také zjištění vlivu podnikání na rozvoj kraje, příčiny a řešení nezaměstnanosti. Další část je zaměřena na dotační projekt města Chomutova, který ukazuje dobré schopnosti plánování a nalezení vhodného zdroje krytí. V závěru práce je vyhodnocena analýza, nalezeny nedostatky a stanoveny návrhy na opatření.

Abstract

ŠAMPALÍKOVÁ, Šárka. *Business and Entrepreneurship in Regional Development*. Bachelor's thesis. Cheb: Faculty of Economics, University of West Bohemia in Pilsen, 50 pp., 2015

Key words: entrepreneurship, region, unemployment, funding, SWOT analysis, regional operational programme

The Bachelor's thesis focuses on business and entrepreneurship in regional development entrepreneurship in the Usti region. This first part investigates entrepreneurship, unemployment and regional policy. The goal in the following chapter is to analyse the region, his strengths and weaknesses, determine the effects of entrepreneurship on the development of the region and also determine causes and solutions of unemployment. The following part aims to show a largest funding project in Chomutov city, which shows good planning skills and to find appropriate resources protection. The aim at the end of the thesis is analysis evaluation, finding weaknesses of the region and finding the solutions.